

SỐ 117 - NAM THU BA

THU SAU, 28 SEPTEMBRE 1934

PHÒNG HOA'

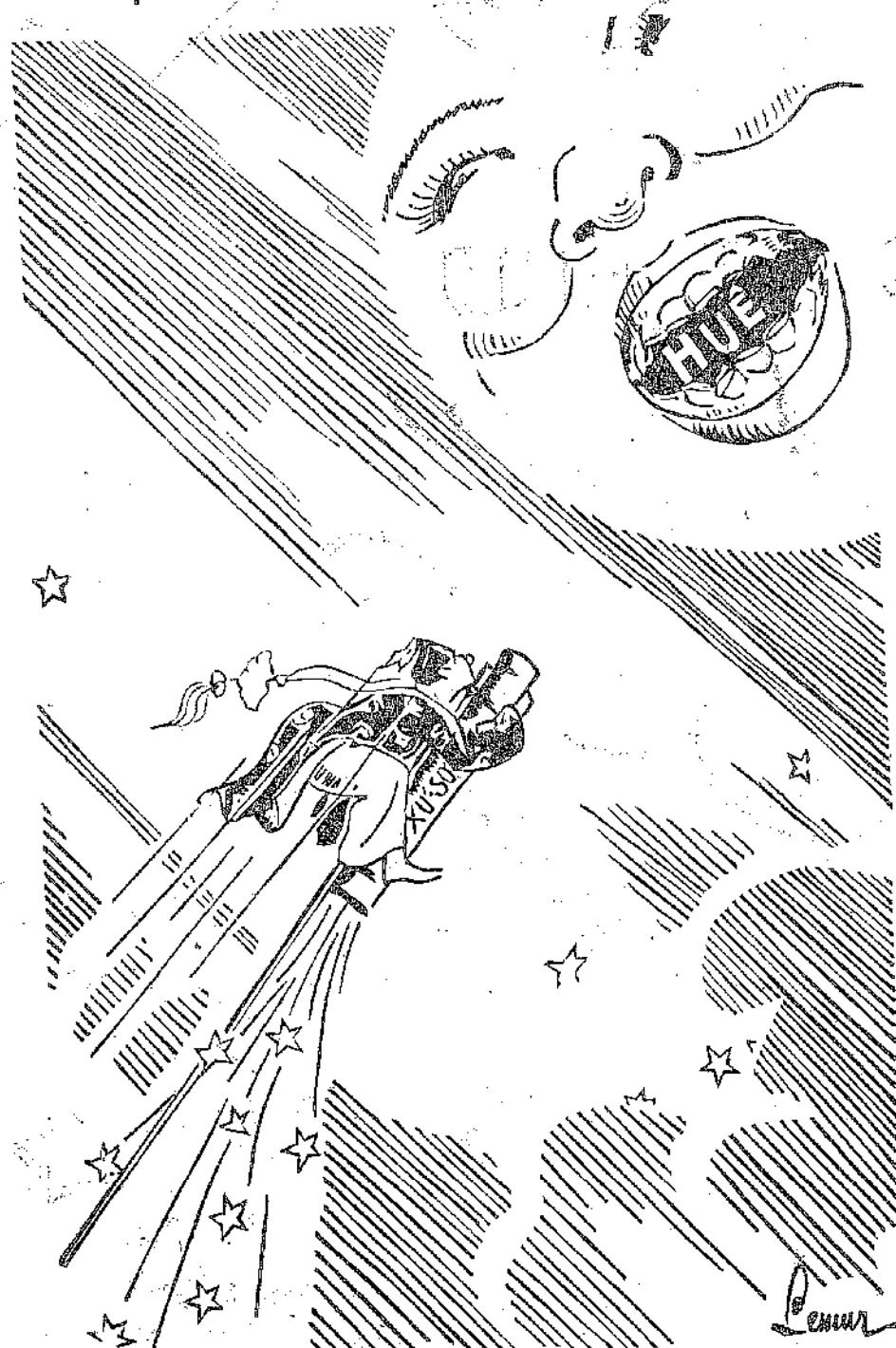
SỐ TRUNG THU

ÔNG GIĂNG VÀ BÚI TÓC ÔNG ĐÔ-THẬN

ÔNG GIĂNG, ÔNG GIĂNG
ÔNG GIĂNG BÚI TÓC
ÔNG KHÓC, ÔNG CƯỜI

MỘT BỒ ĐỀ CỦA GIÁO SƯ PICARD

Ông Phạm Lê Bổng dùng pháo thăng thiên «Xứ-sở» để bắn mình lên cung trăng

THƠ MỚI

SƠM MÃI

Tôi muốn đi nay đây mai đó,
Không muốn ở trong buồng hép nhỏ.
Sách xem xong lại ngồi nghĩ, thở dài.
Cho nên tôi định đến ngày mai
Rủ các bạn cùng đi vui tuổi trẻ.
Ở ngày mai lòng chàng ta nhẹ nhẽ
Như cánh buồm thuận gió trên sông.
Như đám mây lơ lửng màu hồng,
Như đàn bướm tung bay phất phơ.
Buổi sớm mai, cùng nhau, bạn hồi,
Chàng ta rời buồng nhỏ tối tăm,
Để tránh xa bao nỗi ám thăm
Trong hồn hức tràn đầy lạnh lẽo.

Nguyễn-hữu-Lâm

Muốn chóng giỏi Pháp-yễn, không gì bằng đọc

L'AMI DE LA JEUNESSE STUDIEUSE

Học báo do các giáo sư có danh tiếng viết, thường ra ba kỳ, mỗi số \$0.05

Mua báo đồng niêm: 1 \$ 80

Bảo quản: 12, Avenue Beauchamp, HANOI

MỘT GIẤC MƠ

TÀO lủng lẳng trên cành cây tre
mặt trắng trong như chiếc
bánh dẻo lớn. Chiếc bánh dẻo
của những miền lật lội; của những
người dồi khát, không có tiền để mua
ông tiễn-si giấy, chiếc bánh nướng, bao
vò ịch hơn, chiếc phàm hàm.

Nhưng nghe thấy quan (phải quan) đốc-tử Voronoff lôi mới ấy, các bà đều lảng đi phía khác cả.

Bỗng nghe thấy tiếng rêu rao: Một
bọn ba, bốn người, đầu đội mũ cánh
chuồn, đeo móng tay dài dũng dặc, mỗi
người cầm một chiếc bánh dẻo, vừa
đi vừa kêu:

Tôi ngồi trông trăng, lắng nghe gió
thu đưa từ xa lại giọng du dương của
đám hát trông quân nào, băng khuất
như linh như mè. Bỗng người tôi thay
nhẹ bỗng, rồi theo gió từ từ bỗng lê
cao, lên mãi. . . . Rồi lại theo gió
từ từ rơi xuống đất.

Tôi xà xuống một cái vườn rộng
cây cối rậm rạp, trên cành cây chè
chít đèn lồng, đèn xếp phô mầu sặc
sỡ, mà đèn nào cũng có đề chữ *văn*
cá.

Tôi còn đương sừng sót, bờ ngực
thì thoáng thấy một tốp người đ
qua, vừa đi vừa hát như lũ dại, h
nói cho đúng hơn, như lũ văn-sĩ d
thể. Trông mặt họ thấy quen quen
tuy không rõ quen ở đâu, tôi đánh b
theo họ. Họ đưa tôi đến một nơi rỗ
rã, đầy ánh trăng, nhưng than ôi, là
đầy người nữa.

Một người lật mặt, quay lại bảo nh

— Quen că đáy mà ; mời ngài và
sời bánh trông trắng.

Tôi định nhốt mót biết là quen cù
Ở chính giữa; một cái bàn già pha
vải mầu trô gio, trên bày là liệt cát
thú bánh. Ở một góc bàn, ông Nguyễn
tiến Lãng đương ngồi khóc, than, nhe
tiếc cảnh sông Hương, thỉnh thoảng
nãe một cái, rồi theo bậc hiên bờ
của ông ta ngâm :

Gió đưa cành trắc la đà,
Tiếng chuông Thiên-nú cành gác Th
xương

Bỗng đâu có một bà lão, chạc ngoặt
lục tuẫn, mày râu nhầu nhụi, mồm
móm mà nhăn, lá lói đến gần ông
Lãng, cười nheo cả mắt, âu yếm đưa
cho ông Lãng chiếc bánh ngọt phết
« bơ » rất lớn, trên mặt vẽ hai chữ
« Nam-phong » và một con rồng giòn
như con thằn-lằn : ý chàng là con
rồng Nam phuu hạc của ông Phạm
Quỳnh xưa.

Ông Lãnh trông thấy bà lão, mỉm
quýnh, quên mất cả lễ nghi, đứng dậy
ôm lấy vuốt ve, rồi nũng nịu:

— Để tôi đánh phẩn cho, kẻ lõn
mày cho, bân áo tận thời cho, bà lâ
sẽ hóa ra một cô gái bảy hay, đẹp đá
dè.

Rồi ông lại hô to

— Nào, còn bà nào già xú mà xă
xi, lải dây, tôi sửa lại cho, sẽ tinh gi
phải chẳng.

ÔNG ĐƯƠNG-BÁ-TRẠC TỨC CẢNH

Máy với tao tuy hai nhưng một
Tao với máy tuy một mà hai.

NÊN CHÚ Ý: Mùa một năm báo A. J. S. (niên khóa 1934-35) sẽ được biếu quyền « Les Fautes de français expliquées » do báo A. J. S. soạn và xuất bản (Nhớ định thêm năm xu tem để gửi quyền sách đó).

DƯỚI BÓNG TRẮNG

trầm tư mặc tưởng, mõm làm bầm như nỗi truyện với ông Định bộ Lĩnh Kỳ bức ông dương ngâm bài thơ của Ba Ech.

... quách bất siêu.

Ông nhắc lại :

... quách bất siêu, quái nhỉ siêu đây là cao, hay là cái siêu ? Phân vân quá ! Quách là tiều hay quách là quách, như vứt quách, ném quách, không có lý... Thôi, đích phải rồi, quách là cái tiêu, mà siêu là cao. Quách bất siêu là... là... là... cái tiêu không cao vậy.

Tìm được chân lý, ông lấy làm thích chí, cười khinh khách. Ông muốn hiểu bài thơ, cố hiểu nó, nhưng hiểu được nó thật cũng khó như ông đòi lấy mặt trăng xuống làm bánh mà ăn.

Bên cạnh ông cử là ông Dương từ Nguyễn đương đọc câu : « mae! treang » (mặt trăng), sẽ hỏi những người chung quanh là cái gì ? Nhưng chính ông, đọc một lúc, ông cũng quên mất mà không nhận ra được cái gì nữa.

Cũng trầm tư mặc tưởng là ở góc bàn bên kia, nhà nho tương lai (hay quá khứ cũng được) Nguyễn Trọng Thuật. Ông vừa bẻ chiếc bánh bể vừa tự hỏi :

— Không có biện kim, chỉ có quả khứ với vị lai. Vậy miếng bánh ta đang ăn đây đã hết, rồi hay chưa hết?

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY

15 Septembre 1934 bắt đầu bán

ĐẸP

của NG. CÁT TƯỜNG VÀ CÁC BẠN :

TÔ-NGỌC-VÂN, LÊ-PHỔ,

TRẦN - QUANG - TRẦN TỰC Nguy

Nói về mọi vẻ đẹp
Nhiều tranh ảnh đ.p
Giấy tốt thượng hạng

Có ảnh cò Nguyễn-thị-Hậu
(người mặc bộ áo mới đầu tiên)
Tranh bìa do ô. F. N. Văn vẽ. Cách
xếp chữ và chọn màu do ô. Đỗ-Vân

NGƯỜI MỚI

MUỐN BIẾT MỌI VỀ ĐẸP CỦA CUỘC SỐI MỚI
HẸN XEM CUỐN « ĐẸP » NÀY VÀ NHỮNG CUỐN

ĐẸP - SAU

Mỗi cuộn : 0\$35

Tiền cước : 1 cuộn 0\$20, mỗi cuộn thêm 0\$06
các bạn mua P.H. dài hạn được trừ 10%

ÔNG NGHE LÉ THẮNG TỰ CẢNH

nóng này ấy, ta chỉ xin « chém » cái búi tóc đi thôi.

Vì thế, chúng tôi đã nhiên lần yêu cầu hai ông lý Toét và Nguyễn văn Tô cắt đi cho chúng tôi nhờ. Ông Toét chưa chịu nghe. Ông Nguyễn văn Tô biết điều hơn nên đã thuận và đã cắt búi tóc được mấy tháng nay, tuy ông là một nhà lòn cò. Vậy chúng tôi xin cung ông Tô đem chôn cái búi tóc của ông đi và từ nay không nói đến nó làm gì nữa. Còn sự kết quả của ngôi mộ búi tóc ấy thì sau này nói rõ được.

Sau khi ông Tô cắt búi tóc, và trong một bữa tiệc kia, ông Đỗ Thận thấy đầu ông Tô như thiếu cái gì mà cái ấy đầu mình có, ông liền nghĩ ngợi một lúc rồi sực tìm ra :

— À, ra thiếu cái búi tóc.

Rồi ông nói mát ông Tô rằng :

— Cố ông nhát gan mới thế, chứ tôi thì họ nói thế nào mặc họ, trời còn đất cái đầu tôi còn, đầu tôi còn thì búi tóc còn.

Kè thì cũng là một câu nói có khi khai. Ông Đỗ Thận ý chừng muốn thách chúng tôi. Vậy chúng tôi xin nhận lời thách đó và tuyên ngôn rằng :

— Hết búi tóc ông còn, thi chúng tôi còn nói, mà hết chúng tôi còn nói thi búi tóc ông rồi không còn nữa.

Vì không có quyền như ông Kemal, nên chúng tôi phải nhờ ông giáng, ông giáng, giáng búi tóc ông, đưa một cái chơi.

Áy là mồi thú nhẹ ông thôi. Sau này, nếu có dịp, còn nhiều phen nói truyện.

Chúng tôi nóng ruột đợi đến hôm 20 tháng 10 này, được xem ông nghị Đỗ Thận xác búi tóc vào viên Dân biền cùng với ông nghị Nguyễn công Tiễn, người thích cáp nhật những quái thai và những kỳ quan của vũ-trụ.

Nhất-Linh

LỊCH SỬ BỨC TRANH TRANG ĐẦU

CÁI búi tóc thì bao giờ cũng chỉ là một cái búi tóc, đầu ở trên đầu ông lý Toét, ông Nguyễn văn Tô hay ông Đỗ Thận.

Cái mũ Fez của người Thổ-nhĩ-kỳ cũng chỉ là một cái mũ.

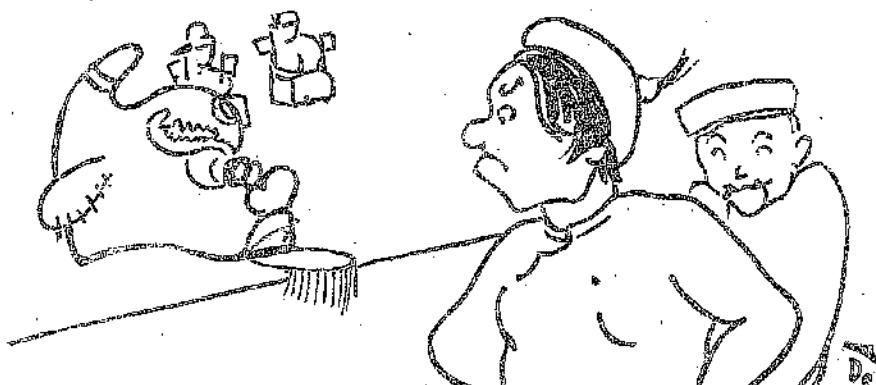
Nhưng cả hai thứ đó làm tiêu biểu cho sự lừa cờ.

Phải cắt búi tóc đi cũng như là phải bỏ mũ Fez đi.

Ông Kemal ra lệnh nếu ai còn đội mũ Fez sẽ bị chém đầu, tỏ ý rằng một cái đầu cờ hù nên chặt đi, để vòi ict.

Bên ta, ta không có thể dùng cách

TỰ CẢNH

— Mày với bà tuy hai nhưng một.

Bà với mày tuy một mà hai.

TRUNG HƯONG TIEU

Phải bệnh này, vì người già ôi, không được khỏe, người già bà không được mạnh. Khi rượu say, ăn độc cùng nhau giao hợp, là bị phai. Thấy khó chịu trong người, không muốn ăn, hay ợ, đau lưng, chân tay mỏi mệt, mồ hôi giật như hay buồn ngủ, mặt bằng da trơn. Bị lâu da bụng giật, sắc vàng, có khi lại đau đớn sôi bụng. Như thế dùng ngay thuốc này, bệnh sẽ tiêu tan hết, người lại nhẹ nhõm như thường. Mỗi phai, độ 4, 5 lọ, lâu ngày, độ 6, 7 lọ là khỏi hẳn, 0\$60 một lọ.

THUỐC LÀU KIÊN TĨNH

Thuốc này không hại sinh dục và sires khỏe, đàn bà chữa uống cũng được. Bệnh lâu dương phát đúng 2, 3 lọ thuốc lậu 0\$50 một lọ, là khỏi hẳn. Có người chữa không được khỏi ngay, di nọc còn lại, nước tiểu khít trong, khí ứ, lâm vẫn dục. Gặp khi rượu say, thức khuya, làm việc nhọc, bệnh lại tái phát.

Vậy dùng một hộp KIÊN TĨNH tuyệt vời 1\$50 một hộp là khỏi ngay, uống 4, 5 hộp, nhẹ 2, 3 hộp.

BÌNH-HƯNG 67 Neyret (phố cửa Nam) Hanoi (xé chợ cửa Nam trông sang)

Đại lý các tỉnh Bazar Nam-lich (Quảng-trị). — M. Ký-Nhâm phố Lê-re (Yên-báy). — Hoàng-dâc-Vinh à (Faifo). — Nam-Hung 28 phố (Vinh). — Huỳnh-ngọc-Ấu Cai-võn (Cần-thơ). — Trần-ngoc-Trâm Tuy-phuoc (Qui-nhon)

PHONG LÃNG KÝ DUYÊN

SỰ TÍCH ÔNG NGUYỄN TIỀN LÃNG CHIM BÀ LÃO NAM PHONG

TRỐNG QUÂN MỚI

RÂM THÁNG TÁM

Đại diễn « Phong Lãng ký duyên ».
(Sự tích ông Nguyễn-tiền-Lãng chim bà lão Nam Phong),

Tiến Lãng (giáo đầu)

... Cố ả Nam Phong.
Hà-thanh cố ả Nam Phong,
Buôn vắn, bén chử, nuôi chồng, đầm
đang.
Nay chồng nên về nên vang,
Thời chồng hờ hững bỏ cõ nàng
bơ vơ.
Gạn gùng, ta thử tản phất pho,
Tơ thừa chắp mồi, họa cõ cơ nên
tình.
May ra kế vị ông trang Quỳnh,
Sau nòng ta thỏa trí tung hoành
bay cao.
Thinh thùng thùng.

(Bà lão Nam Phong ra trò)

Tiến Lãng (hát nô)
Gặp dây ngả mũ, cái chào:
Kinh chào chị nữ vân hào Nam Phong!
Bấy lâu mõi tiếng má hồng,
Bây giờ gặp gỡ, thực thỏa lòng khát
khao.
Nhưng là dầy uóc, mai ao.
Mười bảy năm đằng đằng biết bao
nhiều tình
Nghe nói: từ ngày huynh trưởng
vô kinh
Mái vui non nước, muốn nhai tình tao
khang,
Say miền núi Ngự, sông Hương
Phòng thu đê chỉ bẽ bàng vội ơi!
Tiễn đây, em khuyên chị một đời
lời:
Nhớ mong chị nữa con người... den
bạc den.
Thùng thình, thùng thình.

Nam Phong

... Tài phận hòn duyên.
Chị dương tài-phận hòn duyên,
Cảm tình, em lại ngỏ những lời yêu
uôi lồng.
Chẳng qua là số kiếp chị long dong.
Nửa đời, nửa đoạn, cảnh cõi phông
lẻ loi.
Nhưng một mai vặt đời, sao rời,
Biết đâu người cũ chẳng tái hồi
với tình xưa

Nết chị còn vắt vút rõng, vắt vo,
Ngày qua, tháng đoạn, nay chờ
mai mong.
Thinh thùng thùng.

Tiến Lãng

..., Cách mặt xa lồng,
Bấy nay cách mặt xa lồng,
Anh tôi mê duyên mới, hẳn dang
nồng, dang say.

Chị còn mong chị nữa có ngày
Cùng ai tái hợp, xum vầy như xưa.
Âu là chị khá liêu cơ,
Giây loan chắp lại mối duyên tor,
kéo má.
Quạnh hiu đê vắng trong nhà,
Sóm khuga đầm ấm, mặn mà... ai
với ai?
Thùng thình, thùng thình.

Nam Phong

... Nghe cõng xuôi tai
Mấy lời nghe cõng xuôi tai,
Nhưng trong Văn-Xã, ai người
tri ấm.
Vâ, trên đầu, tóc chị đã hoa râm,
Ngại ngùng nào biết ôm cầm... ai
thuyền ai?
Thinh thùng thình.

Tiến Lãng

... Là kè bắt tài.
Nếu chị không chè em là kè bắt tài.
Ngó lồng cùng chị, mấy lời, em
sẽ thưa:
Chị đẽ em nỗi tai mỗi tor thura,

Cơ đồ của chị, sớm, trưa em giữ,
gìn....

Thùng thình, thùng thình.

Nam Phong

... Đường độ thanh niên,...
Em còn đường độ thanh niên,
Chị thời nay đã hết duyên về già.
Trúc mai, nếu xum họp mọi nhà,
Thật là Trúc trẻ, Mai già, xấu đỗi.
Chín e miệng thế chê cười,
Chị thời cũng ngượng, em thời...
e cũng è!

Thinh thùng thình.

Tiến Lãng

..... Miệng thế khen chê,
Sá gì miệng thế khen chê,
Quý hò ta quyết mội bồ yêu nhau.
Xin chị đừng nghĩ trước lo sau,
Cũng đừng nghĩ ngại bạch đầu với
thanh niên.
Yêu nhau thời chồng vợ nên tiên,
Vira đói hay trái lừa chí chó nén
ngại ngùng.
Em dây có phép thần thông,
Làm cho cái lão hoàn đồng như
choi.
Chị chó lo tóc bạc, da mồi,
Em mua thuốc nhuộm, tóc thời
lai den.
Da mồi, đã có phẩn cung kem,
Khéo tó, khéo d.êm rồi chị xem cũng
tinh.

Chị chó lo răng đã rụng lan lanh,
Thay hảm răng giả, miệng lại xinh
như thường.
Rồi em sắm cho bộ áo Nguyễn-cát-
Tường,
Bộ quần chép nếp, chị sẽ nõn nướng.
cô hiều thư.
Thùng thình, thùng thình.

Nam Phong

..... Nói thực hay hư?
Hỏi em rằng: nói thực hay hư?
Chị mà hóa được eo tiêu thư lân
thời,
Cùng em, chị sẽ tuyên lời

Sóng thời gửi thịt, chẽ thời gửi
xương.

Lấy em làm chồng lẽ, chị thương,
Rồi chỉ dắt em nhẹ bước trên
đường công danh.

Thinh thùng thình.

Tiếng Lãng

... Loan phụng hòa minh,
Nay mừng loan phụng hòa minh,
Em đây phi chi bình sinh mơ màng.
Cùng nhau là sẽ đường hoàng
Sóng cuộc đời mới mẻ chúa chan...
linh ái-tinh.

Thùng thình, thùng thình.

Nam Phong và Tiến Lãng

(cùng hát)

... Gió mát trăng thanh,
Đêm râm gió mát trăng thanh,
Ta nhớ Bà Nguyệt chứng minh
lời thề.
Thề rằng: trọn đạo phu-lhè,
Trăm năm, sống thác, ta chẳng hề
phay...
Nhớ nhở dưới bóng trăng thanh,
Giung giăng, giang giê, ta ôm nhau
nhảy đầm.

Bán tình, gagy khác « Đồng Tâm »,
Cho đôi ta vui mắt nguyệt đêm râm
cho mán canh...

Thùng thình, thùng thình,
thùng thình!!

Tú Mô.

KIẾU NHÀ BẾP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NHỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nhệp vẽ kiều nhà. Vì
được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi
đã lập thêm một số nữa ở THANH-HÓA. (Xin tình giá-hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - Ô C

SIEGE : 163, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thè-duc)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hoa

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYỄN CHẤT

HIỆU CON VOI

1 lô, 3 grammes 0 \$20,1 + 2 \$00,10 = 21 \$00

1 lô, 6 grammes 0 \$30,1 + 3 \$00,10 = 27 \$00

1 lô, 20 grammes 0 \$70,1 + 7 \$00,10 = 63 \$00

PHÚC-LỘI, 70, Paul Doumer, Haiphong bán buôn và bán lẻ.
Đại lý: MM. Phạm-hà-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Dức 64 Rue des Canonniers Hanoi — Thiên Thành phố Khách Nam Định — Phúc-Thịnh phố Giang-long Hanoi.

PHÚC-LỘI, 70, Paul Doumer, Haiphong bán buôn và bán lẻ.

CUNG HÀNG ANH LEO

T RUNG thu năm nay trăng trong mà sáng. Trên trời qua những ngôi sao lấp lánh như mảnh ngọc thạch mờ, mây bụi mây trắng vát qua những ngôi sao lấp lánh như một giải lụa giật kim cương.

Còn gió mát thoảng qua làm tôi nhớ lại, cũng ngày này răm ngoài cũng lên cung trăng dự cuộc hoa đăng và khiêu vũ của Hằng Nga tiên nữ. Trước khi chia tay ly biệt, Hằng Nga có hẹn trung thu năm nay, lại lên chơi trên ấy để dự cuộc tụ voi quần tiên thượng giới.

Vua Đường minh Hoàng xưa năm mồng lên chơi nguyệt điện một lần, mà cái sự tích ấy, người ta còn lưu truyền mãi mãi. Huống chi bây giờ ta có nhời mới của chị Hằng, thì tội gì chốn cung-quảng xa xôi kia, ta lại không trở lên thăm một lần nữa.

Lạ thay, hình như Hằng Nga biết trước, tôi vừa nghĩ thế, thì bỗng nhiên, làn mây ló rồng giữa trời rồi bỏ những vị sao lấp lánh, từ từ hạ xuống dưới chân: mây trắng như tuyết mà êm như bông, đón mời người trần tục rồi bay lên cao, trong phút chốc đã đặt tôi trên thềm thứ ba của cung điện quảng-bàn.

Nhưng cảnh tượng sao khác năm qua xa. Ngày ấy, cung điện nguy nga rực rỡ, đèn nền sáng xanh, quần tiên đi lại tấp nập, tung bừng, mà bây giờ lặng lẽ, đều hiu... Mấy giây điện âm thầm, yên-lặng... Không một cái đèn lồng, không một ngọn nến, không có mây vàng bao phủ các bậc thềm. Chỉ xa xa, về phía cuối điện, lờ mờ mấy cái đèn rắp con con, ánh đèn yếu ớt mắt dần sau những bụi cây, ngọn cỏ.

Trong mấy cánh cửa sơn son thiếp vàng đóng chặt nhẹn chẽ, tôi ngờ ngắn không biết hỏi ai. Mà con chó đèn nằm cạnh cột rồng — (xin nhớ đây là chó tiên của Hằng Nga, không phải con chó đèn bần thiu dưới trần) — nhìn thấy tôi cũng không buồn lên tiếng cắn.

Vừa lúc ấy, tôi thấy thấp thoáng sau rặng cây, có bóng người áo trắng. Tôi lấy tay vẩy: bóng trắng đứng yên rồi từ từ đi lại. Tưởng ai, hóa ra chính chị Hằng. Tiên cô trông thấy tôi vui mừng hiện ra nét mặt, tươi cười đon đả mời chào. Nhưng tôi nhận thấy cái cười của tiên cô có niềm một vẻ buồn, mà trông tiên cô cũng không được tươi tốt như xưa: minh hạc xương mai, gầy vỗ xanh xao, như người đã trải qua nhiều sự khốn khó, đau thương.

Tôi nghẹng minh chào rồi cất tiếng hỏi:

— Còn nhớ năm qua, tiên cô có hẹn tôi năm nay lên đây dự cuộc tụ voi quần tiên thượng giới. Tôi đã không dám sai hẹn lên đây, sao quang cảnh

đổi thay đến thế này? Không biết có sự gì biến đổi, mà cung điện bây giờ lạnh lẽo, tiên cô hình như cũng buồn rầu.

Nghé tôi nói xong, Hằng Nga ngược đôi mắt trong dầu dầm ướt lệ lên nhìn tôi, rồi thở dài:

— Mọi anh hãy cứ vào chơi, rồi em sẽ kể cho anh biết những sự thay đổi đã làm cho chúng em đến thế này.

Tôi lặng lẽ theo bước tiên cô, quanh những cây cổ thụ, di trên giái có em lấp lánh sương. Bong sao bắc-dầu lờ mờ chiếu thấp thoáng trước mặt cái bóng trắng của Hằng Nga, tôi có cái cảm-tưởng theo một cô con gái trong truyện Liêu-trai, di vác những cảnh huyền ảo, mơ hồ.

Đến một cầu điện nhỏ, Hằng Nga dừng bước mời tôi vào. Một giây đèn xếp con mà tôi trông thấy lúc nay, chiếu sáng một cái bàn con bầy một cỗ bánh lèo tèo: dăm ba cái bánh ngọt, một vài chén trà hương. Chung quanh bàn, hai, ba tiên nữ thấy chúng tôi đến, vội vàng đứng dậy chào.

Hằng-nга quay lại tôi giới thiệu:

— Đây là ông Thạch Lam phóng viên của báo Paong-hoa dưới trần. Đây là Hà-tiên cô, đây là Phù-dung tiên nữ, Ngọc-uyên và Quỳnh-giao tiên nữ...

Tôi cúi đầu chào rồi đợi các tiên nữ giơ tay để theo phép tối tân trên thượng giới, tặng mỗi ngón tay một cái nhẫn vàng. Nhưng không, chỉ thấy các tiên nữ cúi đầu e lệ, sẽ mỉm cười như các cô gái phương đông. Hằng-nга khoe đầu câu truyện:

— Anh xem, trung thu năm nay, tôi chỉ có thường trăng như thế này: hai, ba chị em, một vài chén trà, thế thôi. Kẽ cũng hơi buồn... Nhưng còn đâu là cái ngày rực rỡ năm xưa nữa!

Tôi đưa mắt ngạc nhiên hỏi, Hằng-nга lại nói tiếp:

— Chắc anh còn nhớ năm vừa qua: nào là dặng hoa đánh vọt, khêu vũ, vui vẻ hết sức. Hồi ấy, tôi còn chủ trương tờ « Tiên-nữ thời đàm » còn đang cùng với Tây-vương tiên nữ chủ trương cái lao-dàn và lập hội diễn thuyết để cổ động chị em theo moi... Lại còn tờ Cung-quảng tàn văn của chị Quỳnh giao đây nữa.

Quỳnh giao tiên cô nghe thấy nói đến tên mình cúi đầu mỉm cười. Tôi lấy địa vị là người đồng nghiệp, vội vàng hỏi thăm tiên cô về tình hình báo giới trên trời.

Tờ Tiên-nữ thời đàm sau mấy lần chết đi sống lại vì tài chính quẩn bách — (chó trưởng trâu trời không có kinh tế) — đã bị đức Ngọc-hoàng và hội đồng kiêm duyệt bắt đóng cửa. Sau đấy ít lâu, tờ Tân-văn của tôi cũng bị đóng cửa nốt. Anh tính chị em chúng tôi tài hèn sức mọn, chống

tạo lại được với các thần khú-cựu là bắc trên cả, như Ngọc-hoàng, thượng-đế Xích-mi lão tổ, Tam đế, Nam cực tiên ông... Còn nhiều bắc thương tiên nữa, cũng a dua dưa dày khiến chị em chúng tôi phải thất bại.

Tôi hỏi về cái nguyên ủy của cuộc chiến đấu ấy, thì Hằng-nга đáp:

— Các ngài thấy chúng em tàn tiếc quá, sợ một ngày kia, chúng em cướp hết quyền chẽ, nên mới hò nhau lại phản đối. Mới đầu là Thái-bach kim tinh dâng sớ xin cấm khieu vũ và đánh vọt, lấy cớ rằng như thế mất cái vẻ uy nghiêm tiên nữ đi. Rồi sau, họ xin bãi phong trào đòi mới, và bắt buộc chúng em lại phải trường giam, màn the như cũ... Thực ra thì cũng có một vài chị em tàn tiễn làm điều không chính đáng như Chúc-nữ không đợi bắc cầu Ô-thước, tự tiện bơi qua Ngân hà sang tình tự với Ngưu-lang, tiền muội là Nguyệt điện tiên cô, chủ bút « Tiên-nữ thời đàm » tự tiện lấy chồng không xin phép Tây-vương mầu...

Ha tiên cô nói xen vào:

— Nhưng đây là một vài người làm lẩn, không thể « vợ tiên cả năm » được.

— Chính vậy — nhưng phái thủ cựu mạnh thế quái, chúng em không địch nổi, thành thử bao nhiêu việc tàn tiễn đã làm, lại bị phá hoại cả. Vì thế, năm bay anh lên mới có quang cảnh buồn như vậy: khêu vũ không có, đánh vọt cũng phải bỏ. Sân quần bên Tây-vương mầu bây giờ chỉ dùng để phơi quần bà Tây-vương mầu và phoi thuốc tê của Lão-tử.

Nghé Hằng-nга nói như vậy, tôi bật buồn cười; rồi tôi đem tình hình sân quần của bà giới kè cho các tiên cô nghe, các tiên cô cười rã rượi:

— Ồ, thế ra trên trời và dưới đất cũng như vậy. Chị em chúng tôi chán

của THẠCH-LAM

quá, sau cũng đã phải nhờ đến Tề thiên đại thánh sang Tây trục cầu cứu đức « Quan thế Âm » họa chặng ngài có rủ lòng từ bi mà giúp chị em chúng tôi không.

— Ngài bảo làm sao?

— Ngài chấp tay nhaph định một lát; rồi đọc một câu kệ rằng:

— Ủm ba la, ma ha tat, ma ha tốt, ma ha top, cõi lè, cõi lè, già bà ba...

— Thế nghĩa là gì?

— Nào chị em tôi có hiền. Mả hỏi ông Tề thiên thì ông mãnh chỉ cười trừ — thành thử chị em chúng tôi danh chịu vậy.

Hằng-nга tiên nữ nói xong rưng rưng nước mắt chực khóc. Sau cùng không giữ nổi được lòng cảm động, Hằng-nга — ôi! tiên nữ! — khóc nức khóc nở không ra tiếng. Các tiên cô cũng cất tiếng... khóc theo, nước mắt chảy như suối... (1)

Trước cái quang cảnh ấy, tôi thực ái ngại. Tôi lựa nhời ngọt ngào yên ủi các tiên cô, nói rằng dưới trần chị em phụ-nữ cũng bị nhiều sự cản trở như vậy, xin các tiên cô cứ vững lòng.

Hằng-nга dỗm chân gắt lên rằng:

— Nhưng dưới trần khác, mà trên thượng giới khác!

Rồi lại càng nức nở khóc già.

Cung điện quảng hàn đã âm thầm lạnh lẽo, thêm tiếng khóc của Hằng-nга, lại lạnh lẽo, âm thầm hơn. Tôi lặng yên ngồi nghĩ, nhớ đến cảnh Nguyệt điện thiên tiên khêu vũ, ngọc múa vàng reo, mà giận các ông thủ cựu, làm một cô tiên nữ như Hằng-nга phải giở nước mắt thì ác nghiệt biết bao!

Bỗng nhiên tôi thấy vật gì luồn qua chân. Cúi xuống nhìn thì ra con chó đen, con chó yêu của chị Hằng. Nó phe phẩy cái đuôi, và cũng hình như biết chủ nó đang buồn rầu, nó cũng buông rầu như chị Hằng, nhìn chúng tôi rồi cúi quấn quít bên chân.

Hằng-nга đưa tay vuốt ve con chó, rồi ngẩng nhìn tôi như có ý الثن thò, e lệ, rồi nở mím cười nói:

— Chết chửa! mời ông anh lên để xem chúng em khóc! anh tha thứ cho nhé, và xin ông anh trả về trần dùng có nói gì về truyện buồn của chúng em đây. Chị em ở dưới ấy biết, họ cười chึ.

Tôi vội vàng đáp:

— Không bùi gì, dưới trần quang cảnh còn buồn hơn nữa, tiên cô à. Chị em tàn tiễn mỗi người đi mỗi ngả, không có quay quần họp sức mà làm việc. Vả lại, những người thủ cựu

(1) Vì thế năm nay, dưới trần ta nước ta, đê vỡ, mưa màng thiệt hại rất nhiều.

(Xem tiếp trang 8)

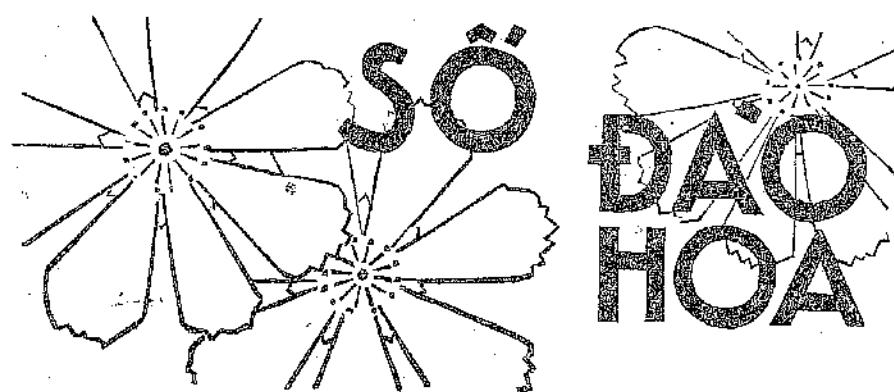
THUỐC LÂU - HỒNG - KHÈ

Bệnh lâu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không khỏi sẹo. Mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nảy, lại thấy trong nước tiểu có vón, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phai, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu HỒNG-KHÈ. Giá 0\$60 mét ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soái, nóng rét, đau xương, rát thịt, rắc đầu, ướt mè-day, ra mào sà, hoa-khè, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiên-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 mét ống. Xin mời qua bộ lại hec viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÈ - DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa số) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÈ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam Định — Xuân-Hải 5, Rue Lac-Son, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-dương — Bát Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tleurane marché — Rue Marché Nhị-Trang
Đức-Thắng 148 Albert Ier Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

Truyện một anh chàng xinh trai của KHÁI - HƯNG

(Tiếp theo)

Lời thề còn đó tro tro
Một tình duyên tưởng tượng của tôi giờ giã được hai tháng trời thì lại một sự tức cười nữa xảy ra. Chắc có ngài đã lầm bầm: « Đến lâm sự xảy ra! Thế mà anh ta bảo đời anh ta phẳng lì như cành bùn lầy, nước đọng! Còn như có tức cười hay không thì chưa chắc, vì từ đầu truyện đến đây, ta không thấy một mảy may tức cười nào, tuy anh ta luôn luôn khoe khoang như vậy »

Vâng. Mà có lẽ thực. Nói tức cười thì cũng hơi quá. Họa chăng có vẻ khôi hài một chút.

Nhưng dù nó đáng tức cười hay nó chỉ có vẻ khôi hài cũng không quan hệ gì lầm, qui hồ nó có xảy ra là đủ rồi.

Mà nó có xảy ra, xảy ra ở dưới ánh sáng mặt trời, chứ không phải ở trong trời tưởng tượng nữa.

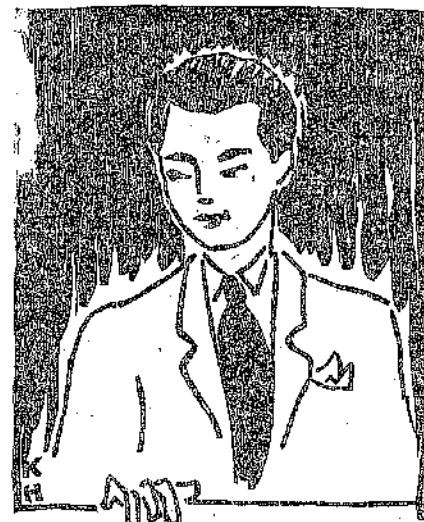
Hôm chủ nhật ấy, cũng như mọi chủ nhật khác, vừa ở trường ra, tôi đã cùng mấy người anh em bạn vào lượn chơi trong viện Gô-đa tuy chẳng bao giờ tôi chịu mua một vật gì. Cuộc « du hành » của chúng tôi có hai mục đích: mục đích thứ nhất là đi ngắm nghĩa cho thích mắt những đồ hàng đẹp để mà chúng tôi không có tiền mua.

Còn mục đích thứ hai mà chúng tôi không ai thú với ai, là để nhìn các cô thiếu nữ đi mua hàng. Trong bọn chúng tôi, có nhiều người tự hào rằng, trái ngược lại, đó chính là mục đích của các cô kia vào Gô-đa để chấm lấy ý trung nhân trong đám sinh viên Cao-dâng, thứ hàng cao giá của các cô. Nhưng tôi vẫn ngờ lầm. Tính tôi rất hay ngờ, nhất là từ ngày tôi được làm quen với tấm ái-tinh trong tay của cô Thị. Tôi cho rằng cái chúc « sinh viên Cao-dâng » không làm siêu nỗi lòng các cô, cũng như cái học vấn mèm mông của tôi đã không đủ giữ nổi trái tim cô bạn gái.

Song ngờ thì ngờ, tôi vẫn phải tỏ cho anh em bạn biết tôi cũng như bọn họ, cũng tin rằng chúng tôi là những cái đích để cho cặp mắt sắc sảo kia bắn trúng. Hơn nữa, tôi cũng làm ra bộ theo đuổi một cô mà tôi vờ quyến luyến. Là sinh viên trường Cao-dâng mà không liếc一眼, không táo tợn đối với phái đẹp thì anh em sẽ liệt mình vào hạng « mọi rợ » ngay. Mà tôi xin thú thực, cái tính tự cao

của tôi chẳng muôn dẽ tôi bị liệt vào hạng « mọi rợ » một tí nào.

Cái cô được hân hạnh lọt vào con mắt giả dối của tôi buổi sáng hôm ấy, sự tình cờ run rẩy, lại là con một quan phủ, khiến anh Hoàng Ngọc yên trí ngay rằng cô là người yêu của tôi. tuy tên cô bắt đầu bằng chữ T. một chữ cái ở sau chữ B những gần 20 bậc. Song anh Ngọc nhất định cho chữ B là mỹ tự của cô T..

Lúc bấy giờ cô T. đang đứng chọn đồng hồ đeo tay. Tôi ngả mũ chào, vì tôi có cùng người bạn anh cô đến chơi nhà cô một lần. Cô lạnh lùng đáp lě: Đáng lẽ tôi nên hiểu mà lảng ngay đi mới phải. Nhưng không, sự ngày iờ, đại dột của tôi xui tôi đứng gần đây và đồng dạc báo người bán hàng lấy cho xem một cái đồng hồ đeo tay xinh xắn, mă giá năm trăm quan. Tôi tăm tắp khen đẹp và ngỏ ý muốn mua tuy trong túi không có một xu nhỏ. Anh Ngọc vớ ngay được một dịp tốt để thử khoa tâm lý; anh dám dám nêu cô T. cất tiếng hỏi tôi:

— Anh mua để tặng cô B phải không?

— Không... ông.

Tôi trả lời một cách kín đáo, bí mật. Cô T. ý chừng hiểu, vì cô nguyệt dài chung tôi một cái, rồi nhẹ nhàng rời đi nơi khác. Khoa tâm lý của anh Hoàng Ngọc cho đó là một sự giấu diếm vụng về của một cô môi biếng yêu và càng chắc chắn rằng T với B cùn g là một người, nhất là khi khac tâm lý ấy lại thấy tôi chỉ đáp lại bằng cái mím cười vờ-vẫn.

Nhung T với B quả là hai người.

Mà — một sự ngẫu nhĩ gồm ghê, — cô B, tôi tưởng-tượng ra lại có thực: Cô Bảo. Kẽ thi chảng thiếu gì tên bắt đầu bằng chữ B, sự đó có chi lạ. Song ai dám ngờ rằng cô B ấy lại dính líu cùng tôi một e ước tình duyên thứ hai thế thầm gắp mấy cuộc tình duyên thứ nhất. Có lẽ tâm linh bào cho tôi biết trước nên tôi tưởng tôi tên một người tương lai sắp sửa làm cho tôi é-chè khò sò chăng?

Sau này tôi mới hiểu là ở đời không có sự gì ngẫu nhiên hết. Rồi độc giả sẽ hiểu như tôi.

Gần mười giờ, tôi về nhà cô tôi để ăn cơm sáng.

Tôi tên gác và vừa mở cửa sô, nhìn ra ngoài thì ở một cái gác đối diện nhà cô tôi, một người thiếu nữ đương ty tay bao cửa sô đậm đậm trông sang, như người đó mà chờ đợi ai.

Lần này không phải là lần đầu tôi gặp cô ta, nhưng là lần đầu tôi lưu ý đến cô ta. Mọi khi, đối với tôi, cô ta chỉ là một người... một người khách qua đường, không tên không tuổi mà cuộc tình duyên khổn nạn thứ nhất của tôi luôn luôn thì thầm khuyên tôi đừng đánh lén tôi.

Nhưng hôm nay, chẳng biết sao, lòng tôi bỗng bột muốn yêu. Có lẽ đó cũng là một sự giả dối. Có lẽ ngày hôm qua một người bạn tôi dám ngờ vực rằng cô B. chỉ là một tên tôi bịa đặt ra, nên nay chợt trông thấy thiếu nữ kia, tôi lò mò nghĩ ngay tôi một sự khôn khéo để cứu ván, lấy tám danh dự đương lung lay. Phải, nhận được một bức thư của cô kia giữ làm bằng chứng, rồi tuyệt giao với cô ta, như thế thật là tiện lợi và giản dị. Nhưng có được cái bằng chứng ấy, kẽ cũng khó khăn vất vả.

Tôi đương loay hoay với những ý tưởng bất chính ấy thì, hình như cô kia đọc được trong tâm hồn tôi, gật tôi và mỉm một nụ cười linh. Tôi giật mình kinh ngạc. Tôi không ngờ đâu sự nguyễn vọng của tôi lại được thực hiện chóng đèn như thế, khiến tôi không khỏi lo sợ, me mang tưởng nhớ tôi buổi gặp gỡ dễ dàng ở cửa trường hàng Cót...

May sao chỉ có thể, mới chỉ có một nụ cười vờ-vẫn thì cô thiếu-nữ như nghe tiếng ai gọi, vội vàng quay vào

trong nhà. Chờ một lát không thấy cô ta ra, tôi đành xuống nhà ăn cơm.

Buổi chiều, lúc tôi vào trường, đi qua nhà cô láng giềng. Liếc trông vào hàng, tôi vẫn thấy cái nụ cười ban sáng nở trên cặp môi đậm đà và âu yếm, làm cho trí tôi không thể nào quên ngay được nó, phải đem theo nó cùng vào trong Cao-dâng.

Rồi luôn mấy hôm, tôi sinh ra băn khoăn mơ mộng như bị cái nụ cười kia ám ảnh.

Bốn hôm sau, một buổi chiều thứ năm, nhằm vào một cuộc nói chuyện của ông Monet ở nhà hội quán Việt-Nam Thanh Niên. Tôi cùng mấy anh em trường Cao-dâng sur-phạm đến dự thính.

Gần giờ khai diễn tôi hóng đê ý tới một cô thiếu-nữ đi qua đi lại trước mặt tôi đến ba, bốn lượt và băn khoăn như muốn tìm một chỗ ngồi. Tôi liền đứng dậy và lễ phép xin cô ta chiếu cố tạm nhậm cái ghế mà « tôi có hân hạnh được kính dâng cô ». Cố nhiên là tôi nói tiếng Pháp để khoe cái giọng tây « không dấu » của tôi. Vâng tôi tưởng đối với một cô tàn tiễn đến nghe một bài diễn văn chữ Pháp mà đem tiếng mẹ đê ra nói với thì không khỏi cô ta cho mình là khiêm lě.

Nhưng tôi kinh ngạc xiết bao, khi cô ta ngồi xuống ghế, ngược măi cảm ơn tôi bằng một nụ cười, — cái nụ cười tươi tắn đóng khung trong khuôn cửa sô bừa nở. Thì ra cô ta là cô láng giềng ở phố Vái-thâm.

Tôi loay hoay tự hỏi: Cô ta đến đây làm cái gì? Hay lại... Sự nhún nhường bẽn lẽn không dám cho phép tôi nghĩ trọn câu, vì nó sợ tôi lên quá mà tưởng rằng cô ta đến đó chỉ vì « cặp mắt xinh đẹp của tôi ».

Dẫu sao, tôi cũng không tránh khỏi sự ngượng nghịu, vì trong khi ông Monet nói chuyện, hình như cô thính giả đê ý đến tôi hơn là đến bài văn của diễn giả.

Biết đâu chẳng phải lòng tự ái của tôi tưởng tượng ra điều đó. Tôi tự an ủi như thế, là vì không biết sao lúc bấy giờ tôi lại chợt nghĩ đến Thị với

GIỚ'I THIẾU THUỐC LÂU, GIANG

Xin giới thiệu với các ngài, từ trước tới nay mới có một thứ thuốc Lâu, Giang ra đời thực hay. Uống vào chóng khỏi và khỏi chắc chắn, không hại sinh dục, làm việc như thường. Nhẹ 2, 3 lõi, nặng 6, 8 lõi.

Thuốc ấy đã phân biệt tại nhà thí nghiệm, đã thí-ughiết cho nhiều người, kết quả mỹ mĩ. Đã nhận được nhiều thoa cam on rút có giá trị.

Này xin giới thiệu với các ngài, từ nay sẽ khỏi bị tiền mất tài mang.

Thuốc Lâu mới phải hoặc đã lâu, tự đau rút, mă nhiều ít, buốt tức xung quay dần.

Thuốc Giang-mai, bắt cứ-eù-dinh thiên-pháo, mè-day, mào-gà, hoa khé.

Thuốc tiệt nọc và bồi bổ nguyên khí, kiên tinh bồi thận, cho những người sau khi khỏi bệnh Lâu, Giang.

Bán tại nhà thuốc THƯỢNG-BỨC, № 27 Rue de la Mission (phố Nhà Chung) Hanoi.

Ở xa muốn dùng, viết thư về, sẽ có thuốc gửi « Linh-hoa giao-ngán » đến tận nơi ngay.

0\$50
1\$00
1\$50

cuộc tình duyên khôn nan của tôi
năm xưa. Rồi tôi nhớ lại lời thề của
tôi, lời thề không yêu ai nữa.

Tôi đương vở trù ý lắng hết tinh
thần nghe bài diễn thuyết, cốt để tránh
luồng hào quang của đôi mắt thôi
miễn sang quắc thì tiếng vỗ tay dồn
dập làm tôi giật mình tỉnh giấc mơ
màng. Tôi ngoan ngắn hỏi anh Ngọc
đứng bên cạnh:

— Hết rồi à?

— Hình như thế.

Anh khúc khích cười trả lời tôi rồi
bẩm tôi trở phia hàng ghế trước mặt
mà thi thảm:

— ... của anh đấy à?

— Anh nói cái gì, tôi không hiểu.

Nhưng một sự ngẫu nhiên (cũng
như sự ngẫu nhiên ở cửa trường hàng
Cói), làm cho tôi hiểu ngay:

Cô thỉnh giả xinh đẹp dì lại chỗ tôi
đứng và hỏi tôi một cách rất thân
nhiên:

— Ông ấy nói những gì thế, thưa
ông?

Tôi nóng bừng cả người. Và lưỡi
tôi luôl lại không nói được nửa câu. Cô
kia lại hỏi luôn:

— Ông có thể giảng nghĩa qua cho
em hiểu với không?

May sao anh Hoàng Ngọc, bạn tâm
ly học của tôi cứu giúp tôi ra khỏi
được sự khó khăn. Anh mỉm một nụ
cười rất tươi mà trả lời rằng:

— Thưa cô, diễn giả nói truyện về
nơi tụ họp của anh em thanh niên
Đông-dương.

— Ô, thế thì chắc hay lắm nhỉ?

Tôi lấy làm hực minh quá, vì bao
nhiêu mắt đồ dồn cả vào chỗ chúng
tôi đứng. Câu tiết tôi hỏi sống:

— Thưa cô, vậy ra cô không hiểu
tiếng Pháp?

Cô kia chẳng chút thiện thùng,
ngượng nghẹn, trả lời vẫn tắt:

— Không.

Tôi-toan nói một câu mai-mão, đại
khái: «Vậy cô đến đây làm cái trò gì?»
Nhưng tinh nhút nhát và dễ cáu
kinh của tôi làm cho tôi chỉ nóng rát
mặt lèn mà đứng cầm tay như một
«con cá chép». May sao cô kia lại
nói tiếp luôn:

— Em cứ tưởng ông đốc diễn thuyết
bằng tiếng ta.

Anh Ngọc đáp:

— Cô lầm rồi. Thứ năm sau, ông
Trần trọng Kim mới nói truyện bằng
tiếng Việt Nam.

— À ra thế đấy. Vậy thứ năm sau
tôi lại đến vậy.

Rồi cô mỉm cười chào chúng tôi.

Tôi thoát nạn, trong lòng mừng
thầm và tự nhủ:

«Có lẽ chủ nhật và thứ năm minh
không dám về nhà nữa chăng?»

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

HAT QUAN

Tối hôm rằm tháng tam.

Tren nóc đình uốn cong in lên nền
trời xanh nhạt một nét già, dặn nhịp
nh่าง, trăng tròn và trong treo lơ
lửng, rung rinh đầu cánh da thưa lá.

Ở sân đình, hai bọn trai, gái ngồi
hai bên sỏi giây thép vừa căng và ồn
ào nòi truyện, bàn tán, cười đùa.

Họ còn đương theo lẽ phép nhả
nghe nhường nhau hát trước, thì một
người ở công đình đi vào, lên tiếng
đông-dạc, hách dịch, truyền lệnh cho
cả bọn phải lập tức đến phủ hầu
quan nghe.

Một trang trọng bọn tài tử rờ lý sự
hỏi vấn :

— Bác là ai mà ra được lệnh ấy?

— Mày không biết tao là đội lệ à?
Lý trưởng đâu?

Tức thì cái roi song của thầy đội
quật túi bụi. Một cô xinh đẹp bên phe
nữ, người lạnh lèn, lầu linh ra can
thiệp và xin thầy đội tha thứ cho
người anh em say rượu. Chắc hẳn là
đối với tấm thân yêu diệu, thầy đội
cũng có một lầm, hai lõi đựng chạm ti
ti. Nhưng cô em chỉ vui tươi, cười
nói dễ dàng. Cô lại dỗ dành khuyên
can anh em, chỉ em bảo nên vâng lời
thầy đội đến hát mừng quan phủ mầu
đè tỏ lòng kính mến ngài.

Tới nha môn, thầy đội ta lên trình
quan, có ý từ phụ rằng mình làm việc
mẫn cảm và đặc lực.

Căng giây thép và chôn thùng sắt
tay là công việc trọng chép mắt ở một
phủ đường đầy linh tráng.

Rồi cô lầu linh không đè hèn nam
mời, đánh giây gỗ nhịp cất tiếng ca
rắng:

Trung thu,

Tối hôm nay, gấp tiết trung thu,
Cửa quan phủ mầu bọn dân hát
hầu.

Trước khi nam, nã cùng nhau
Thi tài cao thấp trong cầu truyện tình,

Em xin mạn phép bày trình
Một thiên kỳ sự vừa ở sân đình xẩy ra.

Tài hen cợp nhất nôm na

Quan nghe xin cung lương tha cho
được nhờ.

Rằng chúng em một bọn quê mùa,
Công lương làm lạng ở chốn đồng chua,
bún lầy.

Suốt năm được có đêm nay
Tim nhau trót, gái vui vầy ca sang.

Hợp nhau ở sân đình làng

Toan bẽ sướng họa dưới ánh vàng
trắng trong.

Sợi giây đồng chúng em mặc vừa
xong,

Bồng thầy đội lê vác roi song di vào.

Chúng em lẽ phép chấp tay chào,

Chẳng ai còn dám thi thào nửa câu.

Vì chúng em biết tiếng dã lán

Rằng thầy đội lê phải đầu dân thường.

Quả thầy là bậc hảo cường

Gio roi thầy vụt chẳng chút thương

dân hèn.

Thầy anh em bị đánh dập một phen

Bau lồng, xấn lại em bắn xén vài lời :

«Thưa thầy tha thứ cho chúng tôi

«Có điều chỉ thầy dạy, chúng tôi thời

xin vâng.»

Liếc em thầy thích chi cười thầm,

Rồi thầy ghé lại ôm chầm ngang lung.

Khiến em mặt nóng bừng bừng,

Thẹn thùng xấu hổ biết chàng nào

người.

Lập van, em đã cạn lời,

Nhưng thầy một mực không chịu rời

em ra.

Thần em nào có phải đưa hoa

Ma hai bàn tay thay hoa bưởm là cũ
khắp mọi nơi.

Em dây còn ngày dài sự đời,

Nên cứ tình thực em thời trình quan.

Thầy còn tàn mảnh lan man

Não gầy, não béo, não tròn, não vuông.

Rồi thầy ga gẫm rõ tuồng

Làm em sợ hãi cuồng cuồng giật ra.

Cái áo em nó đã rách làm ba,

Nhung thầy vẫn iỏi kéo chằng chịu tha

em về.

May mà chí em cho mượn tấm áo

the,

Nên em mới lên được phủ tổ nỗi quê
với lời,

Dám xin quan lớn đèn trời

Xét cho mình bạch con thời Ơn... đời

Ơn.

BỀN NAM

Trong lòn

Mấy lời kính bùm trong đơn

Quả thực thầy đội có bùm som cỏ nòng.

Xin quan soi xét tổ tuồng

Ra tay trị tội làm gượng cho mọi người.

Thầy đội đứng hẫu sau quan, mặt
tai mét, đã mấy lần định ra kêu can,
nhưng quan phủ không cho phép.

Khi tan hát, quan trả tiền, thì cô
lầu linh nhất định từ chối, chỉ xin
quan bắt thầy đội ra tạ lỗi họ và tự
tay pha hẫu bọn họ mỗi người một
chèn nước.

Trọng tài, không những quan chuẩn
lời xin, mà còn bắt đội lệ bồi thường
cho cô già tiền tấm áo the... không
rách.

Chắc từ đó, thầy đội ta đã đỡ bắng
nhắng bắt nạt dân đen.

KHÁI-HƯNG

PHONG - HÓA TUẦN BÁO

Mua báo kể từ 1 và 15, và phải trả
tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về :

M.Ng. trưởng-Tam Directeur du P.H.

Tòa soạn và Trị-sự

no 1, Bd Carvol, Hanoi — Tel. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc

Pháp và thuộc địa

Một năm .. 3p.00 6p.50

Sáu tháng... 1p.60 3p.50

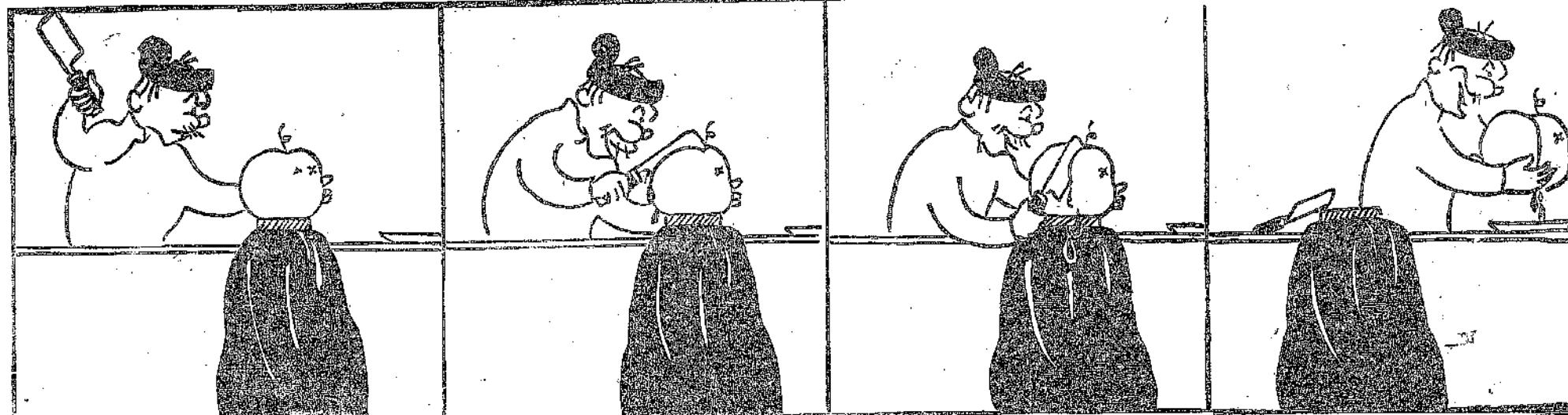
HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GẠI

Pharmacie de Hanoi, 13 Rue du Chanvre Hanoi

HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HÁI, Bảo-chẽ hạng nhất trường Đại-học Paris
Chinh chủ nhân tiếp khách và trồng nom chế các đệm thuốc cần thận.

Có bán : Búp bê Vintonique Alexandra 1\$95 — Phấn rôm Sudoline 0\$40

Siro Giai Mát như grenadine, citron và vân 0\$65

Một kiểu đèn kéo quân đại diện: WL -- TOE BIP

CUNG HÀNG LANH LEO

(Tiếp theo trang 5)

hãy còn nhiều. Mới đây, cô Kiêm và cô Nga ra Bắc hò hào và cõi động chỉ em theo mới, nhưng chưa biết có ăn thua gì...

Nói đến ăn, tôi lại sực nhớ đến dĩa bánh trông trắng, mà lúc lên mây đi, tôi chưa kịp nếm đến, không biết tình hình ra thế nào. Từ nhiên tôi sinh nồng ruột烈, vội vàng đứng lên từ biệt Hằng nga và các cô để về trần tục.

Hằng nga cầm tay tôi như có ý ngầm ngửi. Hai chúng tôi lặng yên nhìn nhau, tôi thấy trong đôi mắt trong thăm thẳm của chị Hằng, như có bao nhiêu hy vọng, bao nhiêu đầm

thắm, bao nhiêu mến yêu... Ánh cao lấp lánh phong xa, như nhắc tôi sự cách biệt của cung-quảng với cõi trần, sự thương tiếc nhớ nhung thương giời mịt-mù.

Hằng nga ngập ngừng nói rằng:

— Thôi, anh về. Chúng ta tạm xa cách ít lâu, chờ đến khi nào trên này chúng em toàn thắng, lại có cuộc hoa đăng, khiêu vũ như xưa, em lại xin gửi thiếp mời anh lên thưởng nguyệt.

Sốn tiên cô cũng khép nép gửi lời mừng vạn phúc và mong cho cái ngày ấy chóng đến nỗi.

Tôi ngó lời cảm tạ các tiên cô, rồi bước lên mây. Mây đi vùn vụt, ngoảnh lại trông lên cung-quảng yên lặng dưới ánh sao, còn thấy năm tiên cô, tà áo trắng dù yên, đứng lặng bên cột rồng, với trông theo.

Thạch-Lam

HẰNG NGA...

...NĂM NAY

Năm nay có Phụ-nữ Thời-dám bỏ ông Đa lên cung-tráng với chú Cuội ngồi gốc da.

CÔI PHÒNG SOI DIỄN VÀ CHỤP ẢNH DIỄN (RAYONS X)

CÔI NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯƠNG BỆNH
167, Boulevard Henri d'Orléans. (ĐẦU NGÕ TRẠM MỚI)

Bác-sỹ LUỴEN

8, rue de la Citadelle
Phố Cửa Ông sau Nhà-Hôa, 8
GIÁM SỐ: 304

Chuyên-trị bệnh trẻ con, bệnh dân
Bú máy điện để chữa mọi bệnh

Bác-sỹ CHƯƠNG

167, Boulevard Henri d'Orléans
Đầu Ngõ Trạm mới — GIÁM SỐ: 772

Chuyên-trị các bệnh đau phổi.
Có máy bơm hơi ép phổi (pneumothorax artificiel) để chữa bệnh lao

ÔNG CỦ TRẠC TRẢ LỜI BÁO PHONG-HÓA

Kinh trinh ông chủ nhiệm Phong-hóa.

Quý báo vừa rồi có hỏi nhỏ tôi — tôi nói hỏi nhỏ vì mấy giờ đồng chử hỏi, tôi thấy quý báo xếp chử rất nhỏ — và nhỏ tôi giàn nghĩa hộ mấy câu thơ của ông Đỗ-Phủ ở trong truyện vui « chử nho ». Vậy tôi đã sưu tầm các lục-diễn và xin vi quý báo giảng nghĩa :

俟 進 兜 紬 讀 曲 舜
Đợi dâng mũ vải thời khúc tiêu

樓 丘 議 論 兮 倪 韶
Gò thấp, gò cao bàn tán, trên đất bằng,
trẻ con đẹp,

奇 岑 霽 紺 懿 嵩 瑞
Núi cao lạ thiếu lá cây đậu, nhà bếp
do núi lớn.

極 勃 文 人 柳 不 超 (1)
Cứu cấp thành linh nhà văn, cải quách
không nhảy lên.

Nghĩa là bài thơ của ông không có
nghĩa lý gì cả. Lê Lai, nhiên là không
phải của Đỗ-Phủ, (hoa chặng của một
anh bán đồ-phụ nào đấy.) Còn ba chử
trót: « Quách bất siêu » mà ông Bé trong
truyện khen là tuyệt thi nghĩa nó là :
Cái quách không nhảy lên.

Kê ra tôi đi giảng nghĩa hộ quý báo
như thế cũng khi hơi lẩn thẩn, nhưng
phi tôi, thiên hạ không ai địch nổi, vì
vậy nên tôi không nề hà gì lời khen của
thiên-hà.

Quý báo có quyền công bố lên báo
bức thư này.

Kính quý báo khỏe mạnh.

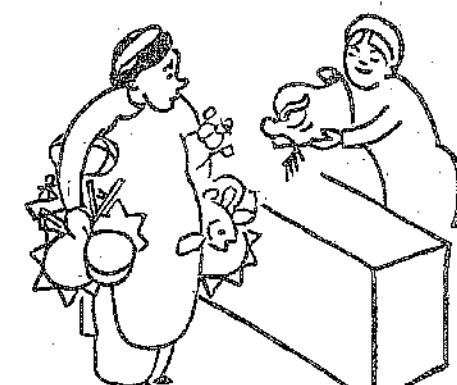
Kính thư: Dương-bá-Trạc

(1) Chử nho của ông Dương-bá-Trạc.

ÔNG ĐÌNH-BỘ-LĨNH NÓI TRUYỀN

Ông Đinh bộ Linh nói truyện với
người quen của ông ở trong truyện
« Hoa lù kết nghĩa » đăng trên Văn Học
tạp chí, giống già đã hơn 2 năm nay.

Ông Đ. B. Linh. — Chóng thật,
bẩm đốt ngón tay thế mà đừng nói

TRANH KHÔNG LỜI

truyện với ông đã được hai năm
rồi đấy.

Người quen. — Phải, vui câu truyện
thì nghĩ gì đến thì giờ. Hồi ông hồi
tôi đi đâu mà tôi trả lời ông rằng...
ấy tôi quên hẳn đi rồi đấy... tôi trả
lời ông thế nào nỗi?

Ông Đ. B. L. — Ông trả lời tôi rằng
ông đi chơi.

N. Q. — Phải đấy, hôm ấy là trung
thu, thế mà bây giờ lại đã trung thu.

Ông Đ. B. L. — Chóng quá. Nhưng
tôi hỏi thật, xin ông đừng giận, ông
nói như thế đã mỏi mồm chưa?

N. Q. — Không hề gì cái đó. Chẳng
mấy khi nói được với nhau câu truyện,
ông cứ tự nhiên cho.

Ông Đ. B. L. — Tôi thì tôi hiểu
rằng không hồn truyện ông lâu được.
Trung thu sang năm, tôi phải xuôi
Ninh-bình có tí việc.

Độc giả Văn Học tạp chí và nhất
là tôi rất mong cho chồng đến trung
thu sang năm để ông Đinh bộ Linh
xuôi Ninh-bình; chúng tôi được
yên thân.

Nhật-Linh

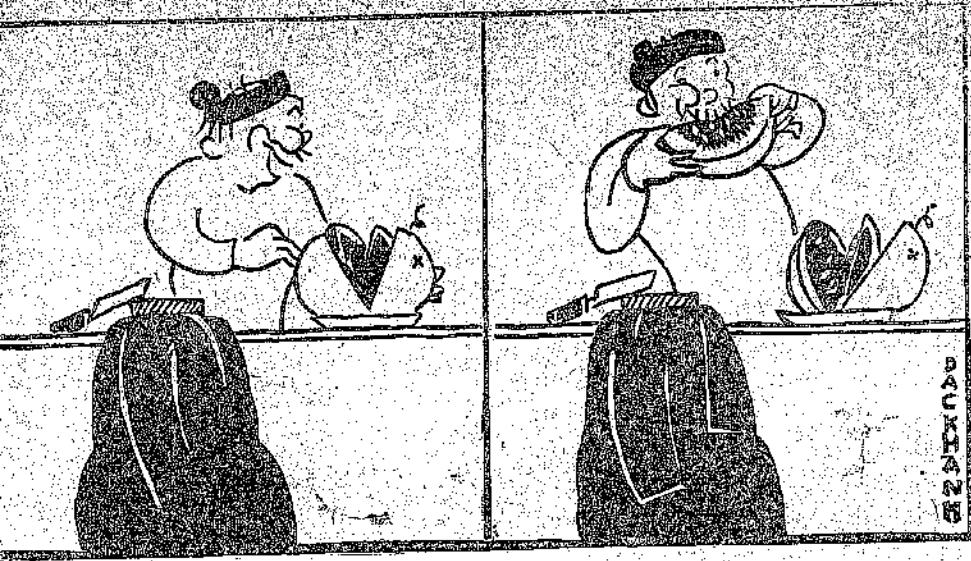
THEO GU'ON

Các bà các cô nên dùng Theo khoa-học chúng tôi chế ra phuong TU LAI HUYET
người ta cần có huyết tốt mày dù nuôi cho thận-thể, tai-mắt được hồng hào, gan-xu
hẩu (huyết hư tắc bệnh), da xám mặt xâu, nhức đầu chóng mặt, đau mỏi thân-thể,
xạch v.v... Đàn bà kinh không điều, thấy kinh hay đau bụng, nồi hòn, nồi cục,
vàng, đục, dai tiện táo-kết (cửa mình).

Dùng TU LAI HUYET này, khỏi hết các bệnh kẽ trên, tăng thêm xuc khỏe, mát
cung thuốc này, kinh nguyệt điều hòa, da dẻ chúng gà, má hồng sinh đẹp giá 1\$00 m

LÊ-HUY-PHÁCH, 11
Chi-diểm các tỉnh: Saigon, M. Dương-văn-Vy, 109 d'Espagne (Tiệm bán đồ đồng) —
VINH. — Mr SINH-HUY 59 Rue de la Gare — Bình-dịnh, M. Lợi-nghiên, Rue Lợi-nghiên
tho hỏi thê-le.

ĐỀ CÔ QUYỀN BÉN

HỘ BỆNH

Cô N. T. Tr. hỏi

Thưa ông, bệnh tôi hơi kỳ quặc mòi, chút, nói ra lhi so then thùng, đề lòng thi phu tâm lòng với ai. Nhưng đã viết thư hỏi, không lè lại giấu căn bệnh. Vậy tôi xin nói thật: cứ trung thu đến, tôi dám ra mê ông trăng ở trên trời.

bệnh không có giờ là hết, do là sự bệnh say.

Ngài từn dục vò dộ, đến nỗi di-văn, mộng-tiên không lúc nào rút, tâm thần dám ra có sự mê hoảng, cho nên thấy thức trong sự mộng và thấy mộng trong sự thực. Vậy thi văn chương của ngài cũng như việc đời trước mắt ngài, đều không có gì là thực cả.

Sách y-lý đồng phương có một sự hay ho như sau :

« Tàng giả, tàng bình giả, tàng chư thần nhì tinh khí lưu thông giả ; Phù giả, phù khổ giả... »

Ngài cứ ngâm nghĩ sự triết lý như trên, tất cũng rõ sự bệnh cẩn và hiểu tới sự điều trị.

Nhưng hãy xin ngài nghĩ sự nói và nghĩ sự ca tụng túc đức trong ít lâu đã.

Ông Y. E. B. hỏi

Thưa ngài, tôi mua đèn bà, bốn cái trống cho trẻ nhà tôi chơi, nhưng không cái nào kêu cả, vậy có lẽ tôi điếc.

Trả lời

Vâng, ngài điếc thật. Nhưng ngài không nên chữa ngay, vì trong mấy ngày tết trung thu, ai cũng mong có cái bệnh như của ngài mà không được. Hết trung thu, tôi sẽ chữa ngài khỏi. Nhưng tôi xin hỏi nhỏ ngài: bà nội-tướng của ngài có hay nói luôn mồm không? Nếu có thì ngài nên đến ngay, tôi sẽ lấy que trọc mạnh vào màng tai ngài, để cho ngài điếc mãi mãi.

Dr de LÊ-TA

KIỀU NHÀ MÁU

Bất đề dụng nhà khá rộng, một chiều 30 và một chiều ngoài 50 thước, ở làng Vẽ (Đông-ngạc).

Hiện nay đã sẵn có hai cái nhà cồ, âm thấp và siêu vẹo cả, có ao, có lũy tre vây quanh, đường làng hai lối sõm trên sõm dưới đều tôi được.

Có hai cái nhà:

1) Một cái bằng gạch ba gian, vừa làm nhà thờ vừa là chỗ ở. Trước làm đã có ý, chỗ thờ rất đông lồng có cửa khuôn đẽ ngăn; ngày rỗ tết mở cửa trông to lát và tề chỉnh lắm. Khi đóng cửa thì biệt

hầu sau là nơi thờ tự mà trước là ba gian rộng đẽ ở. Trong kiều mới, nhà thờ cũng lựa theo ý đó, có thay đổi đôi chút.

2) Một cái bằng tre, lợp tranh, ba gian, đẽ làm thô

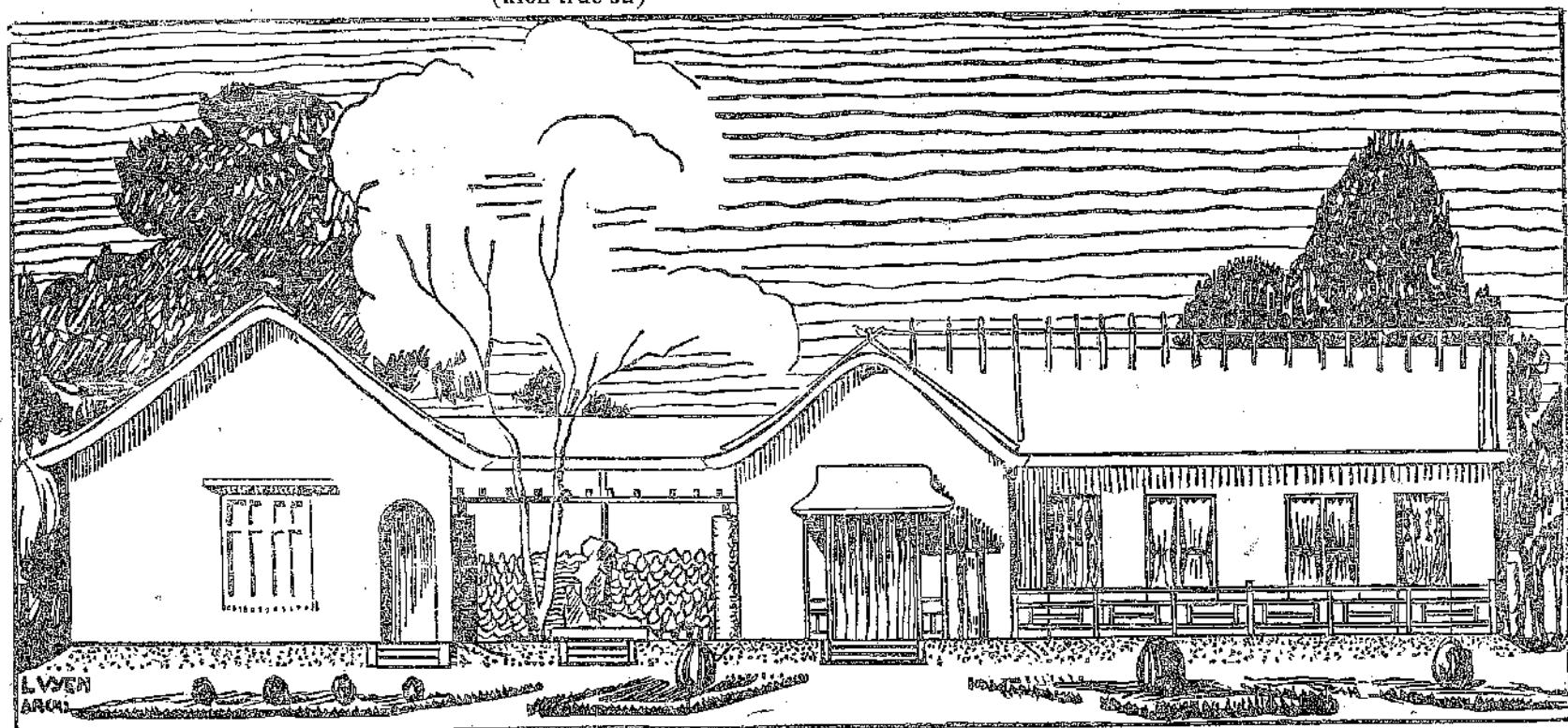
gạo và bếp rác.

Hai cái nhà đều quay mặt về hướng nam, song song cái trước, cái sau, cách nhau một cái sân chừng ba thước. Thành thử cái nọ che gió cái kia mà phiền nhất là cái nhà tranh lại làm trước mặt nhà thờ, âm thấp lại âm thấp thêm và ở nhà thờ trông ra rất bần măt.

Nay kiều mới (xem bức vẽ ở dưới đây) làm thước thợ, một nhà thờ, một nhà ở, có hiên nối liền...

Kỳ sau sẽ đăng bức vẽ Bình diện (plan) và nói rõ thêm.

(còn nữa)
Nguyễn cao Luyện
(kiến trúc sư)

KHOA-HỌC

dồi huyết cũ sinh huyết mới, có thể giúp ích cho loài người không bao giờ bị bệnh, được mạnh mẽ, chân tay được cứng cáp, khoan khoái cho tinh-thần... nếu mà huyết cũ chan lồng đứng đọng, (kiểu bất hợp) rẽ mắc bệnh truyền-nhiễm, như: sốt rét, dịch huyết ra xám đen, có khi ra khí hư nữa, hoặc bị truyền-nhiễm nọc bệnh tinh, tiểu tiện có chất nhón, cùng các bệnh khác v.v...

đường thai nghén, đương nuôi con mà dùng thuốc này, sữa rất nhiều mà thơm, các cô

hộp (6 hộp 5\$00). Muốn hỏi điều gì, gửi timbre 0\$05, lấy quyền Bệnh-nghiên, timbre 0\$10

Route Sinh-tử, Hanoi

am-dịnh, M. Chẩn-Nam-Lợi, 202 Maréchal Foch — Haiphong, M. Nam-Tân, 82 Bonnal —

Louangprabang, M. Havan Frères Rue Mouhot. Cần đại-ý khắp các nơi, ai muốn làm biến

NGUYỄN TẶNG CÁC NGÀI

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG

DA-DÀY, PHÒNG-TÍCH, KINH-NIỀN

1) Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lxin xuồng ngang thắt lưng ợ hoi lên cổ có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn, cả đồ ăn ra nôn; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử). — 2) Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hổ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*. — 3) Đau choi chỏi trong bụng ngày đau ngày không; ngày muôn ăn, ngày không n.ướp ăn, lo lắng thất thường sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng đầy bì bịch: đau như thế gọi là *đau bụng phòng tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kẽ chứng bệnh thật rõ, băn hiệu sẽ gửi thuốc bằng cách linh-hóa giao ngan.

Thư từ và mandat đà: NGUYỄN-NGO, -AM,

chủ hiệu: ĐIỀU NGUYỄN ĐẠI SUỐC-PHÒNG 121 Hàng Đông (cửa quyền) HANOI

Truyện Ký

(Tiếp theo)

X
Phong sang nhà bà Hàn định để ý đến vì có gì tự nhiên đã ba, bốn hôm Trâm không sang học nữa. Trời hơi lấm tấm mưa, chàng đến bức gạch vừa dũ bùn bám ở giày xong, toan bước lên hiên thì bỗng dừng lại, vì chàng nghe thấy tiếng bà Hàn đương mắng ai trong nhà:

—...Thi tao không chứa nứa đâu!
Phong đoán ngay là mẹ mình đang mắng Trâm. Chàng lại vò cùi xuống gat hùn ở giày để nghe ngóng. Một lát lại có tiếng bà Hàn quát tháo:

—Mày mà còn giữ cái thời lảng lơ thi không ở được nhà này đâu. Nhà tao không có thời thế. Nhỡ ra có làm sao tai tiếng thì họ hàng làng nước người ta nhồ vào mặt tao. Hừ rồ đồ gái hư thán. Hu thán mà không biết xấu, cái mặt cứ tràn trề như đá. Mắng mãi chỉ tò mòi mõm mình...

Tiếng mắng có vẻ giận dữ, hậm hực. Phong lưỡng-lự không biết nên tiến hay nên thoái, song nghĩ đến Trâm, chàng mạnh-bạo bước lên hiên, có ý nện mạnh gót giày để trong nhà nghe rõ. Quả nhiên bà Hàn tưởng có khách đến chơi nên ngừng mắng, nhưng đến khi thấy Phong, bà như không để ý đến, quay lại mắng Trâm một hồi nữa:

—Mày phải lòng đứa nào thi cút đi với nó để nó nuôi, chứ tao không nuôi những đồ đĩ làm bẩn nhà tao ra. Thôi, cút xuống nhà.

Phong nhìn Trâm lấy làm lạ vô cùng. Trâm không xấu hổ, bén lèn một chút nào, vẻ mặt nàng thản nhiên như không, chỉ có hai con mắt nàng nhìn tròng trọc vào bà Hàn là có vẻ oán trách căm hờn. Lúc bà hanh hản nàng xuống dưới nhà, nàng đưa mắt nhìn Phong rồi mỉm cười, quay mặt đi. Phong thấy cái cười của nàng nhiễm nhiều vẻ mỉa mai chua chát, chàng cho cái mỉm cười đó là quá u hồn sược với bà Hàn, và là cái mỉm cười của một kẻ liều đã đến lúc không cần gì ai cả.

Cố lấy bộ tư nhiên, Phong hỏi bà Hàn:

—Có truyện gì thế, mẹ?

Bà Hàn đáp:

—Rõ đồ hư thán! Anh hỏi đến nò làm gì nữa.

Rồi nhận có cô Nga ở buồng bên cạnh bước sang hỏi về câu truyện

Xem P.H. từ số 113

cầm ho, bà Hàn hình như không để ý đến việc Trâm nữa. Phong toan hỏi gắng nhưng chàng biết thế không tiện, nên vờ nói một vài câu truyện bằng quo; rồi chàng đứng dậy bước sang buồng bên thi vừa gặp Viễn. Viễn nói với chàng bằng tiếng Pháp:

—Con Trâm nó quá lầm.

Phong cũng hỏi lại bằng tiếng Pháp:

—Có việc gì vậy?

Viễn đáp một cách mập mờ;

—Chắc lại vì cái tình lảng lơ của nó. Mẹ chắc bắt được quả tang nên mới mắng dữ thế. Tôi cũng chưa rõ

của NHẤT-LINH

xuốt ngày hôm đó, Phong cứ quanh quẩn với cái ý tưởng: Trâm hiện giờ đang ở vào một tình cảnh khổ khốc vô cùng, chàng phải mau tìm cách gì elio Trâm ra thoát khỏi. Phong nghĩ chỉ có một cách mang Trâm đi trốn, nhưng chàng chưa có gan dùng đến cái phương pháp táo bạo ấy. Chàng chưa có cái gan ấy, chính vì chàng chưa hẳn tin ở cái tình của Trâm đối với chàng, chàng vẫn còn ngờ vực, tuy rằng tâm trí chàng vẫn thi thảm với chàng rằng: Trâm oan.

Mấy ngày hôm sau, Phong vẫn

câu truyện, đã rồi hỏi mẹ xem đầu đuôi ra làm sao?

Phong đứng dậy bắt tay Viễn. Chàng chỉ cốt mau về phòng để bình tĩnh xét lại câu truyện này, vì tri chàng lúc đó rối lung tung. Chàng không muốn hỏi rõ, vì chàng sợ... sợ biết một sự thực nó sẽ làm cho chàng đau lòng.

Chàng muốn dựa vào một tình trạng mập mờ mà suy nghĩ, vì như thế thi bao nhiêu ý nghĩ của chàng đều dễ soay về một chiều: là Trâm oan, Trâm bị ngòi và bị mắng oan. Lúc đó, Phong như một người không có can đảm nhìn con đường gai góc trước mắt, nên nhấp mắt lại và tưởng tượng rằng con đường minh di không có gì nguy hiểm cả. Tuy trong tri rao rực biết bao ý tưởng ngòi vúc Trâm, Phong vẫn cố làm như những ý tưởng đó không có căn cứ chắc chắn; chàng tha thiết cố níu lấy cái hy vọng mong manh: là Trâm bị ngòi oan. Rồi

còn bút rút chưa biết xử trí ra sao. Một buổi sáng, đứa em chàng vào đưa cho chàng một bức thư, trói lại như lần trước nói một cách ngày tho:

—Đây là bài tập viết của chị Trâm đưa cho anh chia.

Lần này vì nóng xem bức thư của Trâm, nên Phong bảo em đi xuống ngay dưới nhà. Chàng xé vội phông bì, lấy ra mấy tờ giấy dày chữ đã nát nhão, chữ viết lúc bằng bút chí, lúc bằng bút mực đủ chứng rằng Trâm viết ba, bốn lần mới xong. Nhiều chỗ chữ mực tim nhè nhẹ làm Phong đoán ngay rằng đó là vì nước mắt Trâm nhỏ xuống. Chàng cầm động lấy tờ đầu bức thư ra đọc:

«Anh Phong,

«Mỗi lần viết thư cho anh, em không dã động gì đến tình cảnh của em, vì em sợ làm đau lòng anh vô ích và em cũng nghĩ rằng, dẫu không nói ra, anh cũng thừa biết. Nhưng đến bây giờ thi em khô lầm,

không phải khô vì em làm lụng vật vả — em đã vất vả hơn hai năm bay, nên quen đi rồi — nhưng khô vì một lẽ mà em chắc rằng anh chưa được rõ. Vì lẽ này, có khi em không ở được nhà này nữa, có lẽ em phải trốn đi, đi đâu thi đi, vì không đi thi cũng có người đuổi em đi. Anh tính em ở thế nào được trong một nhà mà ai ai cũng ghét em, không muốn trông thấy mặt em.

«Em chưa thấy rõ, nhưng em đoán rằng từ me nuôi em cho đến anh Viễn, chị Nhung, chị Nga, ai ai cũng bình như tim một cờ gì để đuổi em đi. Em ở thi em làm đê đòi lấy miếng cơm, nào em có ngồi không, ăn hại ai đâu, em quả thật không hiểu ra sao cả. Hay đó là em nhầm, tưởng nhầm như thế chẳng? Em cũng mong mỏi như vậy, nhưng không, thật em không nhầm, bây giờ em biết chắc chắn rằng em là cái gai cắm trước mắt mọi người, không còn tình, còn nghĩa gì nữa.

«Mới đây, không hiểu vì có gì, me em đồ cho em cái tình lảng lơ, bảo em phải lòng trai và dọa đuổi em đi. Chính hôm đầu, me em dương mắng em thi anh sang, nhưng em nhắc anh chỉ hiểu qua loa thôi, cho là truyện không đáng để ý, vì lúc em đi vào nhà trong, em không thấy anh hỏi gì me em về câu truyện đó.

«Có một điều là me em những lúc mắng em không hề cho em biết là em phải lòng ai, chỉ máng một cách vu vơ, còn em thi em có nói được đâu, mà bảo phân bối được nỗi oan. Hay là em không oan, hay là me em thấy anh với em lưu luyến nhau, không muốn cho em được gặp anh, nên mắng để em sợ mà xa anh ra. Cũng có lẽ, vì em thiết nghĩ, em xứng đáng thế nào được với anh, và me em có lẽ không muốn cho em được có phúc để anh thương đến. Dẫu sao, em cũng vẫn dấu kín không ngờ cho ai biết cái tình em yêu anh, vì ngòi không phải thế có phải tự nhiên chàng ai khéo mà xưng không. Nhưng em vẫn tin rằng chỉ tại một cớ ấy thôi, vì em không từng làm gì để me em có thể nghĩ ngòi em được. Em chắc anh tin lời em nói nên không cần phải giảng giải dài dòng với anh, em chắc rằng chỉ có anh biết là em oan, nếu em bị ngòi có tình ý với một người khác không phải anh.

«Nhưng dẫu vì có gì mặc lòng, điều nguy nan nhất là em nhận ra rằng cả nhà có ý muốn đuổi em đi, có lẽ vì ngòi oan cho em nên sợ tai tiếng về sau, hay có lẽ vì muốn cho em xa hẳn anh đi, hay là chỉ vì một lẽ này: là không muốn nhận em là một đứa con nuôi, muốn cho em đi

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HƯNG - KÝ

có dù các thứ máy móc tối tân
để làm các thứ gạch ngói rất
tốt có thể đi lên trên không vò

HƯNG - KÝ

SỐ 8, PHỐ CỦA ĐÔNG HÀNG GÀ, HÀ NỘI — GIẤY NÓI SỐ 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THÚ GẠCH TÀY, NGÓI TÀY

CÁC THÚ GẠCH NGÓI HIỆU

HƯNG - KÝ

Đều làm bằng đất xép xanh và đất
xé trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

dè khẽ vuông mắt. Ma, me em nghĩ cũng khó lòng ở lâu được, em chịu nhẫn nhục, đau khổ cũng có chừng thời.

«Vay ngay kia anh thấy em bỏ nhà đi, anh cũng đừng lấy làm lạ. Em có người bạn gái rất thân ở huyện trên, khi nào em ở yên chỗ, em sẽ có thư về để anh rõ.

«Bây giờ thì em cứ nén lòng đợi. Xin anh cũng đừng nghĩ ngay đến việc cùng em đi trốn, vì như thế sẽ lôi thôi đến cả anh lẫn em. Anh thương em thì chỉ có cách em vừa nói trên là tiện và ổn hơn cả.

Trâm. »

Xem xong bức thư, Phong thấy trong người nhẹ nhàng dễ chịu, là vì chàng không quan tâm đến nỗi khổ của Trâm, chàng chỉ nghĩ đến một điều: là mợ mình mắng Trâm chỉ vì muốn cho Trâm xa mình ra, chứ không phải vì Trâm có tình ý gì với ai cả. Còn việc cùng Trâm đi trốn ngay hay đợi Trâm bỏ nhà đi, rồi sau liệu đón nàng về ở riêng một nơi nào đó, thi Phong cho là không quan hệ, thế nào việc đó cũng thu xếp một cách dễ dàng. Chàng vội viết mấy câu an ủi Trâm, rồi sang bên nhà bà Hàn tìm Trâm trao bức thư. Thấy nói Trâm ôm rầm dưới nhà ngang, chàng xuống thăm... Trâm thấy Phong xuống vội chống tay ngồi dậy, nhưng vì mệt quá nên phải ngã lưng vào tường. Thấy nàng vẻ mặt xanh xao, hai con mắt lờ đờ, tiêu tụt ngồi trên cái chổng tre, bên mẩy cái chiếu rách và cái chăn nâu bạc màu, Phong mới cảm rõ thấy hết cái khổn khổ của nàng nói trong thư. Au yém, chàng hỏi:

— Em sốt, phải không?

Trâm lắc đầu.

— Em thấy trong người mệt mỏi lắm phải không? Anh chắc đó là tại trong người em thiếu máu và em lao lực quá đấy.

Sợ có người theo xuống, chàng vội dìu vào tay Trâm bức thư của chàng:

— Thư em, anh đã nhận được. Em đừng lo ngại gì cả. Em cứ tĩnh đường chờ khỏe để mặc anh lo liệu.

Thấy có Nhung đi vào, chàng đổi giọng bảo Trâm:

— Cô cảm thấy, không sao đâu. Cô chịu khó lấy chăn đắp cho ấm, nghỉ một vài hôm thì khỏi.

Khi ra ngoài, chàng bảo Nhung:

— Tôi xem ra Trâm ôm cũng khá nặng.

Nhung nín cười bối rối:

— Anh tưởng thế đấy thôi. Tại hôm qua nó phải mắng, nó hòn bö con không ăn. Nằm chán thì rời cũng phải dậy.

Phong nghĩ thầm:

— Trâm thực khó lòng ở nhà này lâu được.

(Còn nữa)

Nhật Linh

Của cô N. T. K. Quy T-nguyên

Khoe lối mới

Vợ — Ngày cậu nó, mình mới sắm được cái giường mới mà không ai biết đến nỗi?

Chồng — Ủ...

— A, em có cách này thì ho biết đến giường của mình ngay.

— Thế nào?

— Mua ít quà sai nó đem biếu, dặn nó bảo mình mới ở nhà quê ra bị mệt không lại chơi được thì thế nào họ chẳng đến thăm mình.

Võ danh

Nhời con trai

Mẹ — Dêm hôm qua, chỉ con dề một đứa con gái.

Con — Thế, chắc vài hôm nữa, anh con dề ra chắc là con trai nhỉ, mẹ nhỉ!

Cũng nói khoác

A — Hai, anh thử nghe này, lão P. béo đến nỗi 10 năm nay hắn không trọng thắt bận chân hắn nữa.

B — Có gì là lạ! Tôi có biết một người học trò cao

quá đến nỗi khi hắn nhảy sẽ một cái, lay bắt được con chim sẽ đậu nóc nhà hai tung.

C — Khoác, tuốt. Nghe này: tôi có người anh em họ chân dài đến nỗi khi lạnh liếm vào bàn chân từ đầu tháng mà đến cuối tháng mới thấy hắt hơi.

của X.Y.Z. Hanoi

Báo thù

Vợ xã xé di chợ phủ gấp vợ lý Toét đứng hổ thẹ vào thùng nhà giày thép, liền hỏi:

— Bác gửi thư cho ai thế?

— Tôi gửi ra Hanoi nhắn con Bà Vành nó về, vì thấy cháu mệt.

— Thế sao bác không bỏ vào tháng thơ ở nhà giày thép hùy huyện ta, có gần hơn không?

— Hôm qua tôi đến bán trú, vợ lão chủ giày thép làm bộ chê trúng ưng, tôi tức mình không bỏ vào tháng thơ nó nứa, nó muốn làm gì thì làm.

của N. Đ. Huyền

I. — Hỏi trẻ

giờ di chơi mát và để quan sát phố phường tiện thể.

Xe đến cầu «Đu-me», chú bèn hỏi anh xe:

— Ngày, cái cầu này ở «pén» 『Ô Lãm』 ni sây mãi «pao» lâu?

— Ba, bốn năm.

— Thế à? Cái pén Tàu, ngộ chí sây trong một năm là song thời.

Khi xe qua nhà hát tây, chú lại cắt tiếng hỏi:

— Cái nhà này sây pao lâu thì song?

— Phải mất đến một năm.

— Hừ, pén ngộ, một năm sây trước tết pa, pón cái như thế.

Xe qua trường Cao-dâng:

— Thế cái nhà này sây trong mấy tháng?

Bác xe nhà ta tức săn, liền trả lời buông sòng:

— Hừ! chèo qua tôi kéo khách qua đây chưa có cái nhà này.

— ? ...

của T. Đá Camphamine

BA CÁN

BA CÁN. — Ngày cu con, lai anh bảo cái này rồi anh mua

kéo... Em có chí không?

CU CON — Có chí ly...

— Đã lấy chồng chưa?

— Chưa!

— Thế chí em có đẹp không?

— Đẹp năm cơ... chí em có cái bụng to trường thế này này, to hơn bụng ba tôi cơ...

II. Cẩm tính con hổ

Quan tòa — Lần này là lần thứ tư mày phạm vào tội giết người, tại sao mày hay làm hại người ta thế?

Tội nhân — Tại con cầm tính con hổ...

THÈ-LỆ CUỘC THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI-HÀI

Mỗi bài không được quá 30 giòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bản báo xét là hay nhất.

a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thí sinh đăng giá 3p00

Giải nhì: các thí sinh đăng giá 2p00

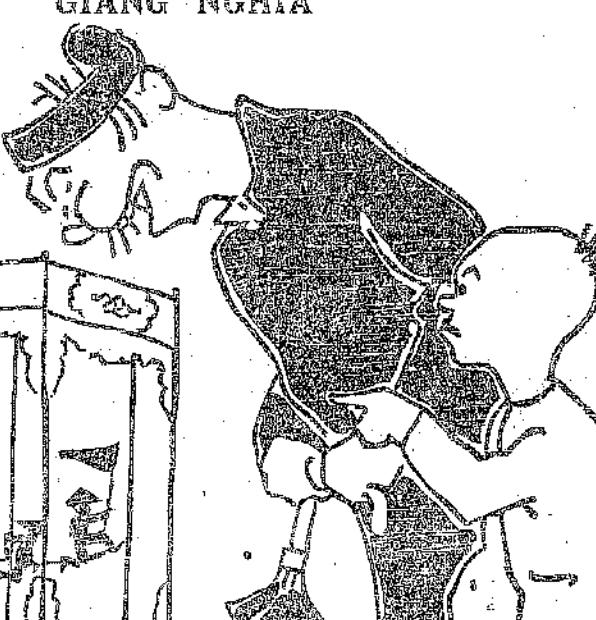
b) về cuộc thi tranh:

Giải nhất: các thí sinh đăng giá 3p00

Giải nhì: các thí sinh đăng giá 2p00

Bản-báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái bảng kê các thí sinh tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay các thí sinh khác trong hiệu đó cũng được, miễn sao cho đủ số tiền thi thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo-biển không lấy sách cũng được.

GIĂNG NGHĨA

Con Lý-Toét — Thày ơi, tại sao nó lại quay được nhỉ?

Lý Toét — Mày ngu lăm! tại quán làm bằng giấy, bằng giấy tất sợ cháy nên phải kéo nhau chạy chứ còn tại làm sao nữa.

NGƯỜI CÓ BỆNH BẠCH-ĐỐI-HA

Nên dùng thuốc BÁ-DÀ SƠN-QUÂN-TÁN là thuốc phát-minh trị bệnh tử-cung và Bạch-đối-ha. Người có bệnh ôm-áp trong mình lâu năm chảy tháng, da trắng trắng dạ dưới, huyết trắng ra đậm-dè có dây có nhụ, lỗ mũi lỗ mũi, mồ hôi người dùng rồi đều được lành bệnh không sai một.

Cách trị bệnh khác hơm thuốc khác, trị cho trong tử-cung hết đau thì hết ra huyết trắng, chỉ uống một lần mà bệnh hết tuyệt, chẳng phải như các phương

thuốc khác thấy bách đối ra nhiều, uống cho cầm lại, nghỉ thuốc ít ngày thì bệnh trở lại, uống thuốc hết tiền mà bệnh không khỏi.

Qui cõ, qui bà ai là người có bệnh, xia dùng thử một lần mới thấy rõ, thuốc này đã trị chẳng biệt bao nhiêu bệnh, da tử-cung và bạch-đối-ha, lâu năm chảy tháng, làm cho tái đường sinh-dục, dùng thuốc này bệnh hết dứt, sau sẽ có thai nghén.

Vì vậy chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng. Dàn bà có thai, dàn bà mới sinh-dέ bị đau tử-cung và bạch-đối-ha ra nhiều cũng cũng hiệu nghiệm.

Mỗi hộp 1 \$ 00, uống làm ngày

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC PHÒNG (Thudaumot) — Chủ-nhân Y-học-sĩ Võ-văn-Vân bảo-chế

Có bán tại: HANOI: Nguyễn-văn-Đức Aux Galeries Indochinoises, YÊN-BAI: Maison Phúc-Tho, THÁI-BINH: Maison Phúc-Lai, THANH-HOÁ: Gi-Lóng-Dược-phòng

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NUỐC

Viện Dân biểu Trung-kỳ họp đại hội đồng

Huế — Đến 16. 10 này, viện Dân biểu Trung-kỳ sẽ họp đại hội đồng thường niên để bầu ban trị sự mới.

Viện dân biểu Bắc-kỳ họp tại K. T. T. Đ.

Hanoi — Đến 20. 10 này, viện Dân biểu Bắc-kỳ sẽ họp khóa thường niên tại hội quán Khai tri tiến đức.

Việc biển thủ tại Quan-cảng tự trị (Haiphong)

Hanoi — Massimi làm kế toán cho Quan-cảng tự trị biển thủ công quỹ trên 5 vạn đồng, đã bị án 5 năm tù, 42.000f phạt án treo và 1p bồi thường cho hảng Quan-cảng tự trị.

Vụ bạc giả ở Hòa-binh

Hòa-binh — Tòa án đã xét ra được bằng cớ đích xác là bọn ông Đ. C. Huy có làm giấy bạc giả, có tiêu thụ và phát hành những giấy bọn ông làm ra. Một người làm chứng, trước kia có bán cho bộ hạ của ông Huy 4 con bò lấy 53p, trong đó 48p là giấy bạc giả.

Vụ bạc giả Hạ-tổn (Gia-lâm)

Người ta đã xét ra rằng Nguyễn hồn Từ (vừa bị bắt) đứng chủ trương việc làm giấy bạc giả ở Hạ-tổn. Từ đã thú nhận một vài điều.

Mới khám phá được một vụ bạc giả ở Hải-dương

Hải-dương — Các nhà chuyên trách mới khám phá ra được một nơi phát giấy bạc giả ở làng Chanh-xuyên, tổng Bé-mạc, phủ Ninh-giang. Người ta nói chỗ làm giấy bạc giả ở gần đây có nhiều máy in rất tinh xảo đều đẽ ở dưới hầm, người làm việc cứ đến tối mới xuống làm.

Ông Đ. C. Nhiếp bị bắt

Ông Đ. C. Nhiếp, trị chau Luong-son là em ông Huy, bị truy tố về tội in giấy bạc giả ở Hạ-tổn và Hòa-binh, là người đã đào được cái máy in giấy bạc đem nộp nhà nước, đã bị bắt và tống giam với anh em ông. Người ta không ngờ ông Nhiếp có liên can về vụ bạc giả Hòa-binh, vì chính ông đã có nhiều công trạng trong vụ khám phá.

Vụ án mạng tại rạp chiếu bóng Đáp-cầu

Hanoi — Tòa đại binh đã thả bổng cho bà Petiet tức Marie Paoli, vợ một viên chánh quản ở Đáp-cầu, can tội bắn chết bà Thanh và bắn bị thương bà Thảo trong rạp chép bóng.

Bà Petiet phải bồi thường cho bà Thanh 5.000p và bà Thảo 300p.

Ngân sách Đông-dương năm 1935

Người ta dự toán là ngân sách Đông-dương năm 1935 là 50 triệu đồng. Số tiền này phải trừ đi 10 triệu để trả tiền vay và tiền lời.

Lớp dạy tốc ký

Haiphong — Đến 2. 10, tại phòng Thương mại Haiphong sẽ tuyển học sinh vào lớp học chữ tốc ký. Nhận đơn đến 29. 9.

Dân Hoa-kiều đã đóng thuế được 55.000p thuế trẽ

Seigon — Năm nay, quan Thống đốc Pages cho dân Hoa-kiều không phải đóng thuế năm ngoái mà chỉ phải đóng thuế năm nay, nên có 2.089 Hoa-kiều trước kia vẫn trốn tránh, đã xuất đầu lộ điện và đóng được 55.000p thuế trẽ.

Ba công ty nhập cảng dầu sango ở Saigon bị khám

Saigon — Các nhà đương chức ngờ rằng các hãng buôn dầu sango Texaco, Socony và Shell đã đồng mưu với nhau mà tăng giá dầu sango, — đương 0p11 một lít, tự nhiên cao vọt lên 0p20, nghĩa là tăng giá 82%. — nên đã đến khám ba công ty này.

Họ đe dọa nếu chính phủ không bắt luật bắt dùng rượu pha vào dầu sango (carburant alcoolisé) thì họ sẽ không cho bán dầu lê nữa.

Ban rô để bắt người thả xuống sông

Thanh-hóa — Vì thiếu đất, làng Quảng-ich, xin làng Quảng-thị nhường cho bốn mẫu để làm bãi tha ma, nhưng làng Q. T. không nghe. Thấy vậy, quan trên cho hay rông kỵ lý đã ký giấy rồi.

Nhân dân làng Q. T. tức tối, đi lùng bắt lý trưởng để sửa tội. Lý trưởng và cai tổng đã phải đi lánh nạn.

Ho lại còn đan rô để định bắt kỵ lão và lý trưởng làng Q. I. bỏ vào thă xuống sông cho mất tích.

Quan phó sứ đã phải phái hơn hai chục lính đến giữ trật tự, nhưng họ đe, nếu lính rút về, họ sẽ phá tan làng Q. I.

TIN THỂ THAO

Cúp Peyroux

Hanoi — Kết quả những trận hôm 15 và 16-9.

Binh — Fleutot: 6-1, 64.

Giao — Saumont: 6-2, 64.

Đường — Roumengous: 6-0, 6-2.

Roumengous — Giao: 2-6, 9-7, 6-3.

Đường — Fleutot: 8-6, 6-1.

Saumont — Binh: 6-3, 6-2.

Binh — Roumengous: 6-3, 6-2.

Giao — Fleutot: 6-1, 6-0.

Đường — Saumont: 6-0, 6-3.

SÁCH MỚI

Bản báo mới nhận được quyền « Le Livre unique de Français » (dùng trong lớp trung-dâng) của các ông Laffranderie, Ng.-huy-Hoàng, Ng.-đắc-Kinh, Lê-v.-Lê, Ng.-khắc-Cáo và Phạm-Tá cũng soạn. Sách dày hơn 360 trang giá bán 0p.80.

Đó là một quyển sách tập đọc soạn rất công phu. Các bài chọn lọc và dẫn giải chu đáo, có phương pháp khiến học sinh dễ nhận thấy cái hay của bài văn. Những tranh vẽ cẩn thận, rõ ràng, không rườm rà nhưng đủ tóm ý chính mỗi bài.

Các sách giáo khoa về quốc văn nếu cũng theo một phương pháp và cách xếp đặt tương tự như « Le Livre unique de Français » thì học sinh sẽ được nhiều quyền rất co giá trị.

Những phim Pháp và ngoại quốc có giá trị kề sau đây sắp chiếu tại rạp:

PALACE

DACTYLO SE MARIE — Tài tử Marie Glory — Jean Murat và Armand Bernard.

LES AILES BRISÉES — Tài tử Victor Francen.

LA GRANDE CAGE — Tài tử Anita Page.

JUDEX 34 ! Thủ công lý.

PRIMEROSE — Tài tử Madeleine Renaud.

LA RUE SANS NOM.

CES MESSIEURS DE LA SANTE — Tài tử RAIMU.

L'HOMME INVISIBLE.

LA BATAILLE — Tài tử Charles Boyer và Annabella.

LAG AUX DAMES — Tài tử Rosine Deréan — Jean Pierre Aumont v. v.

TUẦN LỄ NÀY — chiếu phim.

GRAND BLUFF

de FLOREILLE — JOSE NOGUERO và PIERRE ETCHEPARE sám vai chính.

OLYMPIA

Ngày nào cũng chiếu buổi ban ngày bắt đầu từ 5 giờ 45.

Chủ nhật và thứ năm chiếu hai buổi ban ngày.

CHIẾU TOÀN PHIM HAY — Giảm vé xem ba

MÃY CUỐN SÁCH MỚI

NÚA CHIỀNG XUÂN	của Khái-Bưng
(Inghìn thứ hai).	0\$75
VÀNG VÀ MÁU	của Thế-Lữ
(Inghìn thứ hai).	0\$45
AMU-PAH SÔNG	của Nhât-Linh
và Khái-Hưng (Inghìn thứ hai).	0\$45
CẨM BÂY NGƯỜI	của Vũ Trọng Phụng
(Inghìn thứ hai).	0\$45
HỒN VƯƠM MỘ TIỀN	của Khái-Hưng
(Inghìn thứ hai).	0\$40
Mua sách xin gửi tiền trước về ông	
Nguyễn-Truong - Tam 1 Bé Garnot	
Tiệm cửa gửi tối bao hành: 1 cuộn	
0\$20, mỗi cuộn sau nữa thêm 0\$08	
Các bạn mua P. H. dài hạn được	
trả 10% a, mua 4 cuộn một lần được	
trả 20% vào tiền sách	

Món tiền hoàn vồng gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Septembre định là 5.000\$00

Và nhận vào ngày thứ sáu 28 Septembre 1934

TƯ VỤNG HOẠT KÈ

Tập Bán-Linh, báo Nhật Tân.

Trống-quân

Cuộc hát dồn dập của trai, gái, hai dêm mươi tư và hôm rằm tháng tám âm lịch.

Giải thích — Khi hát không dùng trống, vậy có sao lại gọi là hát trống quân? Mà « trống quân » nghĩa là quái gì? Có người thấy chữ trống quân không nghĩa đã là « Tống quân », khúc hát của quân nhà Tống khi ra trận. Nhưng thiệt tướng lời bản đó cũng hão huyền lắm. Vả ra trận mà hát giọng nè-oái như kia thì có lẽ quân lính ngủ gật hết, còn đánh chắc gì. Thi dù :

Kéo nhau ra đèn trận tiền,
Ké grom, vigròi súng, ta liền đậm bắn
đầm.

Vậy thi có lẽ « trống quân » chỉ là câu nói lái của hai chữ : Quán trống.

Đi hát chỉ có việc « quán » theo một cuốn giấy hép, đèn dầu đỗ cảng thẳng ra rồi, bên nam, bên nữ vừa « trống » trăng vừa tim vẫn đồi đáp nhau.

Sư-tử

Nghĩa đen — 1.) Một loài mảnh thú ở rừng, đầu có bờm. Sư tử rất khỏe, nên người ta gọi nó là vua các giống thú.

2.) Đồ chơi bằng giấy làm không theo kiểu đầu sư tử một tí nào (nhất là tai có xứng), nhưng người ta cứ gọi là đầu sư tử. Trẻ con (có khi người lớn) đội cái đầu lồ lăng ấy vào mà múa trong rất tức cười.

Giải thích — Ở vùng quê Thái Bình, Hải Dương, người ta gọi múa sư-tử là múa kỳ-lân, có lẽ đúng hơn. Vì, tuy chẳng biết con kỳ-lân mặt mũi ra sao, nhưng sách chép con vật ấy có một sừng ở trán, Vậy thi có lẽ ngày xưa ở khắp các nơi, ta đều gọi trò chơi trẻ con kià là « múa kỳ-lân ». Về sau, vì kiêng sự tích đức Không yói con kỳ-lân, nên người ta gọi chệch cái đầu kỳ-lân ra đầu sư-tử.

Nghĩa bóng — Người vợ dữ tợn và hay ghen.

Điền lich — Nguyễn có hai câu thơ của Tô-dông-Pha đời Tống bén Tầu làm riêu Trà-quý-Thường sợ vợ :

« Hót ván Ha-dông-sư-tử-hồng, tru-truong lạc thư-lâm-mang-mang ».

Giải thích — Vì điền lich ấy mà câu « múa sư-tử » ngày nay có nghĩa là bắt nạt, hành hạ chồng. Nhưng nếu sau này cái đầu giấy trẻ con đồi dề múa mặt nghĩa sai lầm đi, người ta không gọi là đầu sư-tử mà chỉ gọi là đầu kỳ-lân thi có lẽ cũng bảo ghen chồng là múa kỳ-lân. Khốn nỗi, con kỳ-lân lại lạnh lâm, theo sách chép, nó lạnh nhất trong các giống thú.

Thôi! các bà nhận quách là kỳ-lân có lẽ nhả hơn, các bà à! Mỗi lần ông chồng giàn, lại « múa kỳ-lân » cho coi.

Chạy như đèn kéo quân

Chạy nhăng vòng quanh như quân giấy trong chiếc đèn cù mà chẳng nên công, truyện gi.

Nghĩa bóng — Chữ « chạy việc » (chui luồn, dứt lối chỗ nọ, chỗ kia để lo công danh) có lẽ ở đó mà ra. Lại có lẽ ngày xưa loài người thành liêm, nên tuy có lẽ tiền kẻ trên mà công danh kẻ dưới vẫn không xong, vì thế, người ta ví hành động của những bác lo công danh như hành động vô ích của các quân giấy trong chiếc đèn cù, và gọi bọn họ là bọn « chạy việc », nghĩa là « chạy » như quân trong đèn kéo quân.

Tiến sĩ

Nghĩa đen — I.) (ngày xưa) Người học trò được « tiến » (dâng) lên hoàng đế, dùng làm quan.

(ngày nay) Người học trò sang tây theo duối mươi mươi lăm năm đều sách đẽ về nước « thoái » nằm khàn một số không có việc hay chờ việc. Hoặc giả lụ khéo léo thì cũng sẽ được « tiến » (dâng) lên... một cô con gái nhà giàu, mà họ tên là hoàng-hậu... của họ, dù đẹp bay xấu mặc lòng.

II.) Đồ bằng giấy cho trẻ con chơi trong tiết trung thu, và làm theo hình ông tiến sĩ cõi với áo mũ, cân đai, và cò và biến.

Nghĩa bóng — « Tiến-sĩ giấy » Dốt hay vô ích như ông tiến sĩ giấy.

Giải thích — Nghĩa dốt, đẽ tăng các ông tiến sĩ ngày nay không còn đắt nữa. Mà có lẽ nghĩa vô ích cũng vậy.

Khái-Hưng

TU HÚ VÀ SAO NGÀN

trứng kia xuống, cho trứng mình lột gòn thon lòn vào trong.

Công việc xong xuôi, yên tâm, lu hu bay đi.

Lắm khi vô ý, tu hú vừa cắp trứng tới nơi thì vợ chồng sáo cũng vừa về. Trông thấy vẻ mặt ǎo tàn, phà hơi, mà xưa nay mình vẫn ghét, đòi sáo vừa kêu cíu, vừa lẩn sả vào, nào quáo sέ, nào mồ dánh túi bụi, không nghĩ gì đến thân mình yếu đuối nưa.

Nếu tu hú được cưng đi theo hộ vệ vở, thì lúc ấy cũng bay vào giáp sáu. Thế là tháo ra một trào ǎu dà rất kịch liệt. Rút cục lại: yếu hế, sáo bay lẩn sang cây khác, tu hú thẳng, nghiêm nhiên làm chủ cái lô vừa cuộp được. Song tu hú chỉ ở đó dù giờ bầy vài ba trứng sáo xuống, và đặt cái trứng của

mình vào thôi. Rồi lại kéo nhau đi. Thấy yên, vợ chồng sáo riu rít gọi nhau về..

Mưu trí như con tu hú, thế mà lầm khi cũng rất ngốc; như sáo chưa đẻ mà mình đã vội quắp trứng đến đặt lù lù trong lô trước. Như vậy, khi sáo về thấy trứng, vợ hỏi chồng, chồng hỏi vợ, hai vợ chồng ngo ngác nhìn nhau không hiểu. Rồi như súc nghĩ ra: à, ra mình chưa đẻ, vợ chồng sáo biết lô đã lộ liều đặt cánh bay đi lập nghiệp nơi khác. Còn cái trứng tu hú nằm trơ trọi kia thì sao? Không được ấp, trứng ướt, rồi trứng thành mồi nuối sáu bợ.

Song, dù thế nào, hế về tới lô mà thấy có trứng của mình là vợ chồng sáo quên hẳn những việc đã xảy ra từ trước. Chẳng biết vì giống độ ngu hay vì lòng quá yêu con nó làm quàng mờ cả mắt, mà vợ chồng sáo chẳng bao giờ tự hỏi: « Cái trứng nằm kệnh trong lô kia là trứng của ai? »

Quái gở nhất là 12, 13 hôm sau, cái trứng gửi nở ra một con tu hú con, tròn trịa như nắm thịt đỏ hồn, chẳng tí lông lá nào. Thế mà đôi sáo vẫn tin chẳng con đẻ của mình thì còn là con ai?

(con nữa)

Chàng thứ XII

DAN BA DEP TÂN
THƠI AI CÙNG
DUNG KEM.
PHÂN SÁP
SA PHÒNG
TOKALON

AGENTS MARON
ROCHAT ET C° 45
B^o GAMBETTA
HANOI
MAISON TOKALON
PARIS. SOCIÉTÉ
ASIE AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS

duyên

NÊN BIẾT PHÁP - LUẬT

Nhiều việc phải mất lâm tiền mà vẫn hỏng là tại không biết làm, hoặc bị lừa, hoặc vì việc mình không có lý mà người ta không chịu nói thật cho mình biết trước.

Khi có việc, nên đến bàn trước với ông Trần Đình-Trúc Luật-khoa Cử nhân, một nhà chuyên môn về pháp luật đã làng năm số 5, hàng Gia cũ, Rue des Cuirs, Hanoi (Cạnh bến chợ Hàng Gia cũ).

Buổi tối cũng tiếp từ 8 đến 9 giờ.

THU NỬA TIỀN

LIBRAIRIE
NAM-KÝ

HANOI

17, Boulevard Francis Garnier

Ngày Khai-trường 1er Octobre 1934
sẽ thu nửa tiền thuê sách của độc-giả.

NAM-KÝ THU-VIỆN
N. 39, Rue du Lac, Hanoi

ĐÃ CÓ SÁCH DẠY

VÕ NHẬT

Đủ các miếng đòn biền và lối khóa, gỗ rất ghê-gớm! Hình vẽ rõ-rệt, sách in đẹp đẽ. Giấy ngọt 100 trang khổ lớn, giấy tốt. Giá 0\$50. Ở xa mua lẻ thêm trước 0\$20 (gửi hình hóa trao-neu là 0\$85) Mua ngay kéo lại hết. DẠY VÕ TÀU mới thiếu-lamin 5 cuốn 1\$76. VÕ TA 0.50. VÕ TAY 0\$60.

HỌC CHỮ TÂY VÀ TIẾNG TÂY

Đã in lần thứ ba. Giấy tốt, chữ ta, in đẹp. Dạy từ vần A, tiếng một và có nhiều câu dài dề nói truyện, lại dạy cả Mẹo. Sách này nhiều gấp 2 sách khác là về mỗi trang tiếng một lì: 4 hàng (cột) nên tuy vẫn bẩn 3 hao mà cõi, hơn sách khác. (xa thêm trước ở 16 (contre remboursement là 0\$61) tiền do NAM-NAM THU QUÁ N 102, Hàng-Gai. Hạn i xuất-bản, mua buôn có trừ 2Q%.

Bảng nào cũng được
Văn học tạp chí số 53,
« Sám hối » :

...Gió lung lay cánh cây
đánh rơi lá vàng đường
như muôn bão người về kéo
tới...

Mà cũng có thể bảo
người ta ở lại hưởng thú
đêm mà được — nhưng
sự thực thì nó không bảo
giả cả!

■

Lầm...
Cũng trong bài ấy :
...Cô đi... Ủm... rồi... cô
lei nồi lên mặt sóng, bụng
chứa đầy nước...

Xem thế dù biết tác giả
chưa chết đuối... bao giờ..!

■

Bi quá !

Cũng số báo ấy, « Hoa
thơm trong rừng ván » :

...Thế mà chẳng nín
chỗng chõi cho nên một cái
sườn luân lý giả đổi dễ có
noi để trốn nấp lương tâm.

Không nói ai cũng biết
ngay câu văn đó là của
ông Phan-văn-Hùm ở Phụ
nữ tân văn.

■

Ngon quá
Loa số 32, « Sóng mà
yêu » :

...Một cõi thẳm thấy :
giàu sang như miếng mỡ
nồi, có bền chặt gi. cl-ăng
qua là của một thi đố thời...

Cái đó thi cũng chưa
chắc: Nhưng nếu giàu sang
là miếng mỡ nồi, thì miếng
mỡ đó hẳn là ngon... ngon
hơn bánh tháng tám.

■

Ấn lụ
Sao-mai số 34, « Cha
chết lấy con » :

...Mùi thuốc súng hòa
cùng những vũng máu lạnh
sắt-sưa làm thành một thứ
ruou mạnh mà chẳng cần
ném đèn, chỉ ngửi qua cũng
đủ say xưa...

■

Ấn lụ

Ngủ qua thì say xưa,
nhưng nếu ném đèn thì còn
say xưa hơn nữa, say đến...
nón ra mắt.

■

Lần rời

V. H. T. C. số 53, « Một
bậc thi-nhân đời Cảnh-
hung » :

...Ông làm văn chỉ cốt
ngu ý của mình tự ngâm
vịnh cho vui, chứ không
chải chuỗi dâng lên báo
chuông làm quảng cáo cho
văn thơ của mình như hiện
thời...

Nhưng nếu ông ta có
muốn chải chuỗi văn đề
dâng lên báo cũng không
thể được. Vì đời bấy giờ
đã làm gì có báo !

Một sự lạ

Sao-mai số 34, « Lời than
của người vợ » :

...Im lặng, tối tăm, chỉ
còn nghe hơi thở ầm ỉ...

Đã làm ỷ thi yên lặng sao
được? Mà sao cô vợ nhớ
chồng ấy lại thở ầm ỷ như
một con bò vậy?

■

Bóng-pháp ngủ

Đông-pháp số 2746, « Trời
ra tai » :

...Các người trong nhà,
đường lác đang mơ màng
giấc điệp đều bị lấn cả xuống
đất, lún dày thay minh
nằm tro giữa trời.

Ngủ thiếp đến nỗi bao to
như thế mà đến lúc bị lấn

Tim kêu

Nhật-tân số 58, « Một cái
thảm kịch » :

...Ngoài cái thôn thức của
hai trái tim đau đớn, không
còn nghe thấy tiếng gì nữa.

Sao độ rầy lầm trái tim
kêu thê! Khi nó đập thình
thình, khi kêu thôn thức,
khi đồ rồn như trống ngũ
lên! Các nhà văn bây giờ
bị bệnh đau tim mất rồi.

Nhát dao Cao

Ta có câu hát :

Thắng cuối ngồi cây da, để trâu ăn lúa gọi cha ời ời Cha còn cắt cỏ trên trời,
mẹ còn cười ngựa di chơi cầu vòng. Vậy cha, mẹ và trâu của Cuội đều?

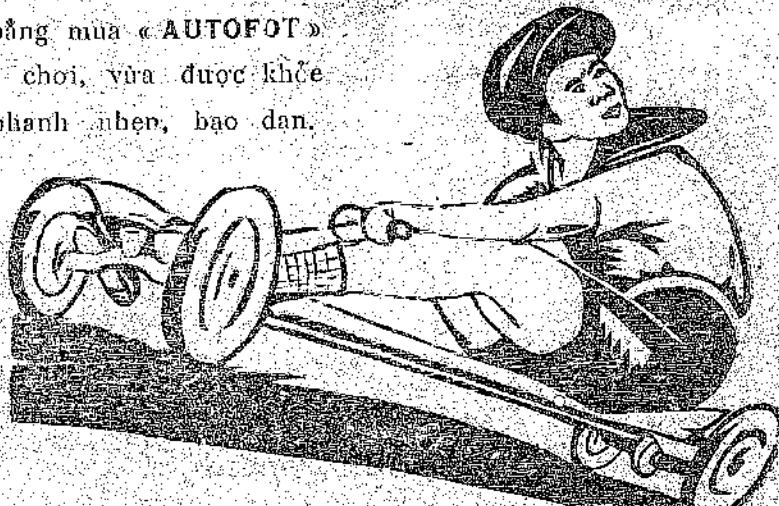
NGĀ NƯỚC TRÊN CAN TẾT TRUNG THU

Bệnh sốt rét ngã-nước, tuy là bệnh thường, thế mà khó chữa, nên chưa thấy thuốc nào công hiệu hoàn toàn, nay mới tìm ra được một thuốc nam để chữa bệnh sốt nóng, sốt rét, sốt cách nhặt, ở nơi làm chưởng, nước độc, bị ngã nước, báng, tích, v.v. gọi là thuốc (Pháp-lanh-tân số 2) giá bán 0\$15, chỉ uống một véc là khỏi liền, tuyet căn, không tái phát được nữa. Bán tại nhà thuốc NAM-THIỀN-DƯƠNG, 46, phố Phúc-kien Hanoi, số 140 phố Khách Nam Định, số 62 phố Cầu-dát Hải-phòng, Bảo-hưng Long Phú-tho, Nguyễn-Long phố Nam-môn Ninh-binh, Tam-Hoa Nho-quan, Phúc-hưng-Long Thanh-hoa, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Vĩnh-tường Huế, Hoàng-tá Qui-nhon, Trần-Cánh-Quảng-giāi, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Thanh-thanh, 120 La Som-me Saigon, và khắp các tỉnh xứ Đông-dương.

Không gì bằng mua « AUTOFOT »
cho trẻ con chơi, vừa được khít
mạnh lại nhanh nhẹn, bạo dạn.

Bán tại nhà
đóng đồng cai
kiểu tân thời

PHÚC-LONG
(trc là nhà
Phúc Thành
cũ), 643 rue
des Graines
Hanoi.

GIA BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIENG

VIEN-DONG TON-TICH HOI

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LE LẬP NÊN
Công ty vố danh hùn vốn 4.000.000 phat-làng
một phần tư đã góp rời

Hội đại dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-auen Đông-Pháp
Bảng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 882
Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AOUT 1934

Mở ngày thứ năm 30 Aout 1934, tại sở Tổng-cục, số 32 phố Paul Bert, Hanoi, do ông Nazyrella chủ-tọa, ông Trinh-hữu-Su, Hanoi và ông Yeong Teng, Ha-dông, dự-tọa, cùng trước mặt quan-kiem-sát của Chính-phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRUNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ
Lần mở thứ nhất trúng 5.000 \$		
5.692		M. Lê-vân-Thanh, 126, Rue Mayer, Saigon có phiếu 1.000 p. đã góp được 45 p. trúng lính về 5.000 p. 00
1.654		1.654-A Phiếu này ở Cholon không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 1.654-B M. Hong-Tuân-Luy, Saigon có phiếu 500p. đã góp được 32p.50 trúng lính về 500p.
5.368		5.368-1 Phiếu này ở Cholon không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 5.368-2 M. Đỗ-Toàn-Lương, Longxuyên có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
8.323		5.368-3 Mme Nguyễn-thi-Ngọc, Saigon có phiếu 20p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
10.162		5.368-4 Mme Nguyễn-thi-Bang, Coton-Dinh-Chi, Sóc-Trang có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
12.796		5.368-5 Phiếu này ở Giadin, không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. Phiếu 200p. ở Longxuyen không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. Mme Roche, Haiphong có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
15.855		M. Trần-vân-Bay, Giadin có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
20.710		M. Hồ-thúc-Ký, Bìnhdinh, có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính về 200p.
		Phiếu này chưa phát hành.
377		377-1 M. Phạm-văn-Truyền, Saigon, có phiếu 200p. đã góp được 13p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 105p. 20
5.488		377-2 M. Phạm-quang-Co, Saigon, có phiếu 200p. đã góp được 13p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 105p. 20
6.127		377-3 Phiếu này ở Saigon không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 377-4 M. Phạm-quang-Nu, Saigon có phiếu 200p. đã góp được 13p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 105p. 20
9.604		377-5 Phiếu này ở Saigon không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. Phiếu 200p. ở Longxuyen không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 5.983-A M. Nguyễn-dinh-Tuy, Songcau có phiếu 500p. đã góp được 20p. trúng lính phiếu miễn trừ 500p. có thể bán lại ngay lấy 250p.
12.070		5.983-B M. Nguyễn-văn-Manh, Saigon có phiếu 500p. đã góp được 20p. trúng lính phiếu miễn trừ 500p. có thể bán lại ngay lấy 250p.
15.812		6.127-1 M. Chung-văn-Lan, Cholon có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 103p. 20
20.242		6.127-2 Phiếu này ở Phnom-Penh không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 6.127-3 Mme Hà-thị-Su, Sndec có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 103p. 20
		6.127-4 Phiếu này ở Phan-thiết không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 6.127-5 M. Miền-Suon, Kompongcham đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán ngay lấy 103p. 20
		M. G. ilion, Brigadier des Douanes, Rach-g à/c có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 103p. 20
		M. Nguyễn-văn-Bay, Gia-dinh, có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 102p. 00
		M. Huynh-văn-Sám, Saigon, có phiếu 200p. đã góp được 8p. trúng lính phiếu miễn trừ 200p. có thể bán lại ngay lấy 100p. 80
		Phiếu này chưa phát hành.

Lần mở thứ ba không phải góp tiền

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ năm 28 Septembre 1934 tại
sở Quản-lý Saigon — Cambodge, 68 Bd. Charner, Saigon
Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Sep. định là
5.000 \$ cho những phiếu 10' 0 \$ vốn

2.500 \$ » 500 \$ »
1.000 \$ » 200 \$ »

Chaussures
D'ENFANTS
électriques, confortable, higiénique,
que le marche - Eté 1934
Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
№ 95 - HANOI

Ai cũng có thể mua được

ao Chemisette Cú-chung.

Vì bản-hiệu dệt lầy được

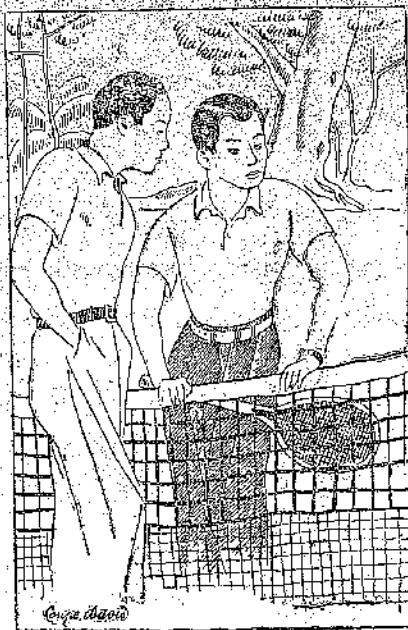
nên chỉ bán có

0\$ 60

và 0, 80

CÚ CHUNG

100 RUE DU COUDON HANOI

SÚA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨ KHỎE CỦA TRẺ CON

BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các
nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-môn

BÀI HÁT MỪNG BẮC KỲ NAM-TÙU

Ta vè, ta tắm ao ta, Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngọt
Nghỉ thời sống cạn đà mòn, Ai bay quốc-tùy lại còn có nay

Nam nhân, nam-tùu

Người Annam nay uống rượu annam.

Thát tha hồ cất chén với tri-âm,

Bồ nhớ vung thương thầm bao nhung lúc.

Chất gao có say không nhác ốc,

Hoi men cùng nhấp lại mềm môi.

Trái tang thương non nước đầy voi;

Còn chút đó cuộc đời chira dáng chán.

Rót đầy chén, uống chơi cho can,

Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.

Yêu nhau một hép cũng tình.

TÂN-ĐÀ NGUYỄN-KHẮC-HIẾU

Công ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tân-đà

giữ mừng. Vậy xin cõi nhân chán-trọng cảm ơn soạn-giả và đăng-dé

quốc-dân đồng lâm.

CÔNG-TY RƯỢU VĂN-DIỀN lại cõi

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM

và cõi động cho nhiều người mua nám

Tờ báo sẽ di thẳng
tù người viết đến người đọc.

Lợi cho cả hai bên

Một cái lịnh nhỏ dù tõ rõ: mua
lõ 52 số = 3 \$ 61. Mua nám 3 \$ Lợi
0\$ 64 với 0 \$ 36 Phụ-truong vị chí
lợi 1 \$ 00 nghĩa là được từ 30%
(không kể các lợi quyền khác nã).

POUDRE STOMACHIQUE DU SAINT ANDRÉ

là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ-đáy.
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,
uống lâu không hại, không quen.

**ĐÂY MÃY THỰC LÀ THUỐC-TIỀU, UỐNG
BAO GIỜ CŨNG HIỆU NHIỆM TÚC KHẮC**

CÁCH UỐNG : Một hay hai thìa café, hòa vào một
tì nước, uống trước bữa ăn, ai cũng uống được

0 \$ 85 một lọ

Độc quyền bán tại hiệu bào-ché CHASSAGNE
55, Phố Tràng - Tiên, 55 — HANOI